

**ONDER EMBARGO TOT VRIJDAG
25 APRIL 2014, 13.45 UUR**

Datum raadsvergadering	28-05-2014	Registratienr.	CST 14.4301781
Raadscommissie	F&V	Datum B&W besluit	22 april 2014
Datum raadscommissie	21-05-2014 (alle commissies)	Portefeuillehouder	Schroor
Bijlagen	1	Steller	M.F.P. Ermers
		Telefoon	(050) 367 77 52
		E-mail	marc.ermers@groningen.nl

Onderwerp

Gemeenterekening 2013

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de Gemeenterekening 2013 vast te stellen;
- II. het rekeningresultaat 2013 bestaande uit de bijzondere resultaten en overige resultaten, samen met de vrijval van reserves te bestemmen conform voorstel, zoals opgenomen in bijlage 1 en bijlage 2 van het raadsvoorstel;
- III. tot het opheffen van de bestemmingsreserves zoals opgenomen in bijlage 3 van het raadsvoorstel;
- IV. de gemeentebegroting 2014 dienovereenkomstig te wijzigen.

(Publieks-)samenvatting

Bijgaand ontvangt u de Gemeenterekening 2013, waarin wij verantwoording afleggen over het gevoerde beleid en de financiële resultaten over 2013.

Het begeleidende raadsvoorstel bestaat uit drie delen:

1. onze aanbiedingsbrief, waarin we u in hoofdlijnen informeren over de beleidsmatige en financiële resultaten (hoofdstuk 1). Aansluitend hebben we in hoofdstuk 2 een inhoudelijke selectie van de beleidsresultaten opgenomen;
2. een verantwoording en toelichting bij de financiële resultaten en de financiële positie van onze gemeente (hoofdstuk 3);
3. onze voorstellen voor bestemming van het resultaat, alsmede enkele andere voorstellen die we bij deze gelegenheid aan u voorleggen (hoofdstuk 4).

Daarna treft u een aantal bijlagen aan. We specificeren en lichten onze voorstellen daarin toe.

Inleiding

Vaststelling van de jaarrekening is een verplichting die voortvloeit uit de Gemeentewet. Onder verantwoordelijkheid van het college wordt de jaarrekening opgesteld. Met de vaststelling van de jaarrekening 2013 geeft uw raad invulling aan haar controlerende rol ten aanzien van het gevoerde beleid 2013 en de daarbij behaalde resultaten. In de jaarrekening wordt ingegaan op de behaalde resultaten ten opzichte van de door uw raad vastgestelde begroting.

Beoogd resultaat

Door vaststelling van de jaarrekening wordt het jaar 2013 afgesloten. Door het besluit over de bestemmingsvoorstellen wordt het rekeningsaldo verdeeld.

Kader

Het kader waarbinnen de jaarrekening tot stand komt, is wettelijk geregeld in de Gemeentewet en in de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Het college legt aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag (artikel 197 Gemeentewet). De raad stelt de jaarrekening en het jaarverslag vast (artikel 198 Gemeentewet). Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden ontlast de vaststelling van de jaarrekening de leden van het college ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer (artikel 199 Gemeentewet).

Naast de externe regelgeving gelden de door uw raad vastgestelde kaders zoals deze zijn vastgelegd in verordeningen en raadsbesluiten.

Argumenten/afwegingen

Vaststellen van de jaarrekening is een verplichting vanuit de Gemeentewet.

In lijn met onze brief van 13 maart 2014 "Evaluatie In Control Verklaring en Vervolg" zijn de aspecten die voorheen in de In Control Verklaring aan bod kwamen, geïntegreerd in de Gemeenterekening 2013. Deze aspecten komen met name in de inleiding van de paragraaf Weerstandsvermogen en hoofdstuk 4.1 over de afwijking van het rekeningresultaat 2013 ten opzichte van de prognose ten tijde van de Voortgangsrapportage 2013-2 (VGR2013-2) aan bod. Hierbij wordt ook aangegeven of een afwijking ten tijde van de VGR2013-2 voorzienbaar was.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

De jaarrekening is het verantwoordingsdocument, waarmee de gemeente verslag uitbrengt van de behaalde beleids- en financiële resultaten over 2013.

Financiële consequenties

De gemeenterekening sluit met een overschot. Het bij dit raadsvoorstel gevoegde bestemmingsvoorstel geeft aan op welke wijze het overschot wordt bestemd.

Realisering en evaluatie

Na vaststelling van de jaarrekening zal deze worden aangeboden aan de provincie als toezichthouder. Onderdeel van de jaarrekening is met ingang van dit jaar ook de rapportage Interbestuurlijk toezicht (IBT). Op 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. In plaats van het rechtstreekse toezicht op gemeentelijke taken door provincie of Rijk, gebeurt het toezicht op de uitvoering van de taken door het college in eerste instantie door de raad en pas in tweede instantie door de provincie op basis van de informatie van het college daarover aan de raad. Deze informatie is opgenomen in de bijlage rapportage IBT in de Gemeenterekening 2013. Vorig jaar is de rapportage nog separaat ter vaststelling aan uw raad aangeboden. Met het opnemen van deze rapportage in de jaarrekening sluit de rapportage IBT aan bij de planning en controlcyclus.

Tevens wordt bij het CBS de verantwoording over specifieke uitkeringen (SISA) en de Informatie voor Derden (IV3) aangeleverd.

RAADSVOORSTEL REKENING 2013

INHOUDSOPGAVE

1. Aanbiedingsbrief	5
1.1 Hoe kijken we terug op 2013?.....	5
1.2 Wat valt ons het meeste op?.....	5
1.3 Hoe staan we er eind 2013 financieel voor?.....	7
1.4 Wat staat ons dus te doen?	8
2. Beleidsresultaten	9
3. Financiële resultaten en financiële positie.....	17
3.1 Inkomsten en uitgaven per programma.....	17
3.2 Rekeningresultaten	18
3.2.1 Bijzonder resultaat.....	18
3.2.2 Overige Resultaten	20
3.3 Afwijking ten opzichte van Voortgangsrapportage 2013-II.....	25
4. Voorstellen	29
4.1 Voorstel bestemming rekeningresultaat 2013	29
4.2 Voorstel bestemming reserve Extra beleid en overige reserves.....	31
4.3 Voorstel instellen en opheffen van reserves en voorzieningen	31
4.4 Begrotingswijziging	31
Bijlagen	32
1. Overzicht en toelichting voorstellen bestemming rekeningresultaten	32
2. Overzicht en toelichting voorstellen bestemming reserves Extra Beleid en wijzigingen in de reserves.....	44
3. Overzicht en toelichting nieuw in te stellen en op te heffen reserves en voorzieningen.	48

1. Aanbiedingsbrief

Met deze brief ontvangt u de Gemeenterekening 2013 en daarmee de verantwoording over voorgaand jaar. Graag nemen wij u mee in de evaluatie van het afgelopen jaar.

In de navolgende paragrafen treft u achtereenvolgens onze kijk op 2013 aan (1.1); de meest opvallende resultaten (1.2), een analyse van de financiële stand van zaken per eind 2013 (1.3) en de conclusies die we hieruit trekken (1.4).

Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting van resultaten per beleidsveld. Hoofdstuk 3 gaat uitgebreider in op onze financiële resultaten en positie. Tot slot vindt u in hoofdstuk 4 onder meer onze bestemmingsvoorstellen.

1.1 Hoe kijken we terug op 2013?

Net als in voorgaande jaren hadden we in 2013 te kampen met de effecten van de crisis op de arbeidsmarkt, de woningbouw en de verkoop van kavels op bedrijfsterreinen. Bovendien stonden we voor een omvangrijke bezuinigingsopgave. Deze maakte 2013 misschien wel tot het meest spannende van de afgelopen jaren. We zijn er in geslaagd het afgelopen najaar een sluitende begroting te presenteren. Eén waarbij we solide koppelden aan sociaal. Dat ging helaas niet zonder pijnlijke besluiten. In totaal stelden wij voor een totaalbedrag van 54,9 miljoen euro aan bezuinigingen voor. Mede op verzoek van uw raad hebben we instellingen die per 2014 gekort worden gelegenheid geboden alternatieve voorstellen te doen (Right to Challenge) die ook tot aanpassingen hebben geleid. We blijven daar waar nodig de vinger aan de pols houden. Die werkwijze past ook binnen de gemeenschappelijke zoektocht naar oplossingen, die wij als college voorstaan.

1.2 Wat valt ons het meeste op?

We zien op een aantal terreinen tekenen van voorzichtig herstel. De vraag naar nieuwe woningen, kantoren, winkels en bedrijfsterreinen valt nog tegen. Maar we constateren een toename van het aantal acquisitiegesprekken en zien meer transacties binnen de bestaande woningmarkt. Met onze nieuwbouwproductie nemen we bovendien een relatief sterke positie in op landelijke schaal gezien. Het ingezette Bouwoffensief draagt daar aan bij. Zo pasten we onder meer het woningaanbod van Meerstad aan. De manifestatie Campus Groningen leverde daarnaast een substantiële bijdrage aan de nieuwbouw voor jongeren.

Met een gemiddelde winkelleegstand doet onze stad het lang niet slecht. Een stad ook die steeds meer toeristen weten te waarderen. Dat leiden we af uit een toenemend aantal overnachtingen en een kwalificatie als op één na meest gastvrije stad van Nederland. En niet alleen toeristen. Uit onderzoek blijft dat de tevredenheid van Stadjsers over het onderhoud van hun woon- en leefomgeving op niveau is gebleven.

Terwijl het thema duurzaamheid verweven is met alle programma's, zet het energieprogramma gericht in op de transitie naar intensievere toepassing van duurzame energie. Onder meer met de oprichting van Warmtestad, een bedrijf waarin wij met het Waterbedrijf serieuze stappen zetten naar levering van duurzame warmte aan woningen en bedrijven. Ook de Gresco, een organisatie-model voor het bundelen van expertise op het gebied van verduurzamen van kern- en maatschappelijk vastgoed, is daar een voorbeeld van.

Met voldoening constateren we dat Groningen een prijs als "Groenste Stad van Nederland" (van de nationale groencompetitie Entente Florale) in de wacht sleepte en de titel "stad met de meest duurzame mobiliteit in 2013" door Kennisplatform Verkeer en Vervoer verleend werd.

Erkenning als City of Talent kregen we met een nominatie bij de verkiezing van 'De innovatiehoofdstad van Europa'. Ook slaagden we erin met een nieuwe manier van samenwerken met het onderwijs in de spotlights te komen. Een positie die we onlangs konden verzilveren met de uitverkiezing tot 'Onderwijsstad van het jaar 2014 - 2015'. Ook het aantal vroegtijdig schoolverlaters is teruggebracht.

We zullen de komende jaren net als in 2013 wel geconfronteerd blijven met de nodige onzekerheden op de arbeidsmarkt. De werkgelegenheid is ook in 2013 verder gedaald en het bijstandsvolume is gestegen. De balans is daarbij verlegd naar het actief krijgen van mensen en investeren in uitstroom. Met onder andere het regionaal actieplan jeugdwerkloosheid en 'social return' bij inkoop blijven we extra impulsen geven. Daarnaast is er in 2013 een start gemaakt met de uitvoering van het nieuwe armoedebeleid. Dat creëert met diverse projecten een vangnet voor mensen in armoede en een trampoline om hen daar weer uit op te laten veren. We sluiten hiermee aan op de behoeften in de samenleving. Dat leiden we af uit de grote belangstelling voor deelname bij de Groningse minima aan de projecten en uit het feit dat diverse instellingen in Stad de opzet ervan inmiddels overgenomen hebben in hun eigen dienstverlening.

Ondanks de bezuinigingen is het ons gelukt om een sociaal voorzieningenniveau in stand te houden. Door AbvaKabo/FNV werd Groningen zelfs beoordeeld als de op één na best presterende gemeente op het gebied van huishoudelijke zorg. Ondertussen hebben we ons verder voorbereid op de decentralisatie van rijkstaken naar gemeenten op het gebied van AWBZ, Jeugdzorg en de Participatiewet, waaraan verstrekkende financiële en beleidsmatige consequenties zijn verbonden. Hierin hebben we in overleg met burgers en organisaties belangrijke stappen gezet. Zo hebben we gekozen voor een gebiedsgebonden aanpak: de toekomstige ondersteuning organiseren we gebiedsgericht, dichtbij en op maat.

De afgelopen jaren hebben we al de nodige inspanningen verricht met het gewenste resultaat. Er zijn bijvoorbeeld 14 Stips (Steun- en informatiepunten) in verschillende wijken in de stad. Bij de Stips werken geschoolde vrijwilligers die bezoekers te woord staan. De vrijwilligers schakelen buurtwerkers, maatschappelijk werkers, vrijwilligersdiensten en mantelzorgondersteuning in afhankelijk van wat er nodig is. Door de inzet van vrijwilligers en de bekendheid met de wijk levert Stip een bijdrage aan laagdrempelige ondersteuning in en met behulp van de eigen omgeving. Het Stip vormt samen met ketenpartners (CJG, zorgloket, MEE) de nieuwe ingang in de sociale wijkteams in de GBA gebieden. Vanuit het sociale team worden kwetsbare huishoudens ondersteund met het op orde houden van het dagelijks leven. In 2013 zijn twee sociale teams gestart. De resultaten zijn heel positief. Het blijkt een goede manier om zorg en ondersteuning terug te brengen naar de menselijke maat.

Een integrale herbezinning op bereikbaarheidsvraagstukken stond afgelopen jaar hoog op de agenda. Er is samen met de regio hard gewerkt aan een nieuwe bereikbaarheidsstrategie, om de stad zo goed mogelijk aan te laten sluiten op het gebied om ons heen. Met de visie op hoogwaardig openbaar vervoer (HOV-visie) krijgt onze stad de komende jaren een enorme impuls. Wij zijn eind 2013 meteen al begonnen met de uitvoering van de HOV-busmaatregelen, gefinancierd door provincie en gemeente Groningen samen.

Ook startten we een intensief inspraaktraject op de 'Aanpak Ring Zuid'. Op het gebied van bereikbaarheid werd (en wordt) bovendien op zoveel fronten tegelijk gewerkt, dat afstemming en communicatie met samenwerkingspartners en weggebruikers vanuit een centraal platform noodzakelijk werd. We riepen daartoe 'Groningen Bereikbaar!' in het leven. Vanzelfsprekend blijven wij ons ook open opstellen voor signalen uit de wijken over ongemak, die de vele wegwerkzaamheden met zich meebrengen.

Diverse organisatieontwikkelingen vergden veel aandacht en energie. We noemen hiervan de start van het Klant Contact Centrum als centrale ingang voor de burger, waarmee we een belangrijke slag in het streven naar één gemeente, één organisatie maakten. En de voorbereiding van de start van het Shared Service Center in 2014, dat de interne dienstverlening van de gemeentelijke organisatie adequater en ook goedkoper moet maken. Maar ook de vele goed verlopen verhuisbewegingen, die met de veranderingen gepaard gingen.

We constateren met tevredenheid dat zelfs in tijden van crisis Groningen zich met een groot en hoogwaardig cultureel aanbod op de kaart weet te zetten. Eurosonic Noorderslag met de European Borders Breaking Award en het binnenhalen van het muziekevenement The Passion vormen daarvan het spraakmakend bewijs. Ook mocht het Groninger Museum zich weer in toenemende bezoekersaantallen verheugen.

Eind november vond het inspiratiefestival Let's Gro plaats. We legden de programmering ervan in handen van Stadgers en anderen die de toekomst van Stad en omgeving op de een of andere manier tot uitdrukking wilden brengen. De gemeente zette mensen in, een productiebudget en Poelestraat 2 als projectbureau.

Let's Gro werd daarmee een toonaangevend voorbeeld van 'verbinden en vernieuwen'. Dat is de manier van samenwerken tussen overheid en burgers die we voor ogen hadden, toen we ons Prinsenhofakkoord sloten. Zo ontstaat draagvlak. Een ander mooi voorbeeld daarvan is het wijkontwikkelingsplan Selwerd. Daarin mobiliseren we doe- en denkkracht in de wijk zelf. Hiermee proberen we de kwaliteiten in de wijk te versterken en zwakten te neutraliseren. In lijn daarmee startten we in 2013 een onderzoek naar nieuwe mogelijkheden tot participatie van bewoners. Samen met bewoners en belanghebbenden van Rivierenbuurt en Herewegbuurt is een visie ontwikkeld op de toekomst van dit gebied. Als uitvloeisel hiervan zijn energiecoöperaties en een multi-functioneel centrum ontstaan voor en door bewoners. Daarnaast richten bewoners in overleg met ons de openbare ruimte van het Dinkelpark in en zijn er in samenspraak met ons initiatieven voor zelfbeheer van de openbare ruimte genomen. In Groningen West/Hoogkerk is ook in co-creatie met bewoners en ondernemers en andere betrokkenen een gebiedsvisie tot stand gekomen.

Als we het hebben over wat ons opviel in 2013, noemen we tot slot graag nog twee feestelijke hoogtepunten: de ontvangst van het Koninklijk paar en de intocht van Sint Nicolaas. Ze brachten Stad op een geslaagde wijze voor het landelijk voetlicht.

1.3 Hoe staan we er eind 2013 financieel voor?

Wij hechten aan een solide financieel beleid, dat staat voor oplossen van problemen. Daarom hebben we heldere en richtinggevende financiële uitgangspunten. Zo proberen we structurele lasten zoveel mogelijk ook structureel te dekken. Als we tekorten signaleren proberen we deze in eerste instantie op te vangen door uitgaven te verminderen en door efficiënter te werken. Zo staat het ook in het Prinsenhofakkoord. Daarom zochten we in 2013 naar oplossingen voor de omvangrijke opgaven van 2014 en de komende jaren. Dat leverde een sluitende begroting voor 2014 op en een evenwichtig meerjarenperspectief met voldoende weerstandsvermogen voor tegenvallers.

Het gemeentelijk weerstandsvermogen actualiseren we twee keer per jaar. Op basis van besluiten van uw raad streven we voor de korte termijn naar een ratio van 0,80 (matig) en voor de lange termijn naar een ratio van 1,0 (voldoende). In de primitieve begroting 2014 is de ratio van het weerstandsvermogen bepaald op 0,80. Bij de rekening 2013 komen we iets lager uit, namelijk op een ratio van 0,79. Volgens de kwalificaties is dit onvoldoende. Wij vinden het noodzakelijk het weerstandsvermogen aan te vullen. Het risicoprofiel van de gemeente blijft de komende jaren hoog onder andere door de overheveling van rijkstaken naar gemeenten. Om een ratio van 0,80 te

realiseren is een aanvulling van 1,8 miljoen euro nodig. Onderdeel van de bestemmingsvoorstellen is een voorstel om deze aanvulling te doen.

Een solide financieel beleid kunnen we alleen voeren door scherp te sturen en intensief en transparant samen te werken met betrokkenen en belanghebbenden: uw raad, onze accountant en de inwoners van onze stad. Dat maakt snel en adequaat reageren bij problemen mogelijk. Bij de aanpak van ons financiële beheer hoort een zorgvuldig en alert risicomanagement. Risicomanagement voerden we volgens de kaders van de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2011. Dat betekende het afgelopen jaar dat we niet alleen oog hadden voor risico's binnen de P&C-cyclus en bij control op grote projecten, maar ook voor het structureel verbeteren van onze werkwijze. We maakten een routekaart, die twee sporen bij elkaar bracht. Aan de ene kant een eenduidige en consistente aanpak van het identificeren en beheersen van risico's, aansluitend op de organisatieveranderingen ("één Groningen, één organisatie"). Aan de andere kant de introductie van strategisch risicomanagement als onderdeel van besluitvormingsprocessen van directie en bestuur op strategisch niveau.

1.4 Wat staat ons dus te doen?

Zoals gezegd, zien we lichtpunten. Macro-economisch tekent zich een voorzichtig herstel af. Maar we moeten ons realiseren dat dit herstel pril is. De economische recessie heeft op een aantal terreinen dermate ingegrepen dat de gevolgen nog een aantal jaren voelbaar kunnen zijn. Bepaalde groepen mensen hebben hiervan meer te lijden dan anderen. Hierbij speelt mee dat een gemeente bepaalde gevolgen van een recessie pas later merkt. De komende jaren staat de stad Groningen nog steeds voor grote opgaven en zijn er nog grote onzekerheden. Zo ziet het er naar uit, dat de herijking van het Gemeentefonds voor Groningen nadelig uitpakt. Verder dwingen onder meer de exploitatie van onze parkeergarages, de groei van het aantal bijstandsgerechtigden, de decentralisaties van de jeugdzorg en de AWBZ ons om financieel scherp aan de wind te blijven zeilen. Ook moeten we alert blijven op de ontwikkelingen op de woningmarkt en de markt voor bedrijventerrein. Daarnaast gaan verdere gemeentelijke bezuinigingsoperaties het nodige van ons vergen en moeten we ons inspannen om de frictiekosten, die gepaard gaan met de organisatieveranderingen, in de hand te houden.

Kortom we zijn er nog niet. Het solide financiële beleid dat we eind 2012 inzetten, werpt zijn vruchten af. We sluiten dit jaar af met een voordelig resultaat. En we zijn erin geslaagd ons weerstandsvermogen nagenoeg op peil te houden. Maar waakzaamheid blijft geboden!

2. Beleidsresultaten

In dit hoofdstuk presenteren wij u een selectie van de belangrijkste beleidsresultaten die we in 2013 realiseerden. De selectie is geordend volgens de programma's van de Programmabegroting.

Programma 1 Werk en Inkomen

- Het doel om in 2013 minimaal 1.780 mensen zelfstandig te laten functioneren op de arbeidsmarkt hebben we ruimschoots gerealiseerd. Enerzijds door 953 klanten uit te laten stromen naar regulier werk en anderzijds door 969 Sw-ers te detacheren (intern en extern) dan wel onder begeleiding te laten werken.
- De accountmanagers van het werkgeversteam hebben in 2013 in totaal 500 vacatures opgehaald. 80% is binnen 4 weken gematcht met een geschikte Wwb kandidaat. We zien dat in 2013 door Social Return toe te passen op onze inkoop 200 extra plekken zijn gerealiseerd bovenop de beoogde 880 plekken.
- In 2013 hebben we 94% van de aanvragen binnen 8 weken afgehandeld. We verwachten dat het foutpercentage op 1,02% zal uitkomen. Dat is iets meer dan toegestaan. Maar financiële nadelen verwachten we niet.
- Het is nog steeds lastig om (meer) mensen die binnen het beschutte bedrijf werkzaam zijn te detacheren. Hen voorbereiden op een detachering is een intensieve klus. We merken dat meer detacheringen voortijdig zijn afgebroken. We haalden onze doelstellingen op dit punt daarom niet.
- In 2013 maakte een Gronings/Noord-Drenths samenwerkingsverband een nieuw Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid.

Programma 2 Economie en Werkgelegenheid

- Het effect van de crisis op werkgelegenheid, nieuwbouw van kantoren en de uitgifte van bedrijventerrein is net als in de afgelopen jaren merkbaar. De marktsituatie maakt het voor ons noodzakelijk nóg nadrukkelijker af te stemmen op de vraag van ondernemers. In 2013 hebben we daarom de eerste stappen gezet in het opzetten van flexibeler beleid voor onze werklocaties (conceptvisie 'De Rode Loper'). Voor bedrijventerrein Westpoort is tegelijkertijd een aanvullend planologisch kader vastgesteld waarmee wij de concurrentiekracht van Westpoort willen vergroten.
- Dat het centraal stellen van de ondernemer werkt, blijkt onder meer uit de vestiging van het IBM Services Center in Groningen met uitzicht op 350 nieuwe banen. Volgens minister Kamp van Economische Zaken is dit een schoolvoorbeeld van hoe de samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en de overheid zorgt voor extra banen en inkomsten.
- Ook gaven wij de ondernemers en de bewoners van een aantal winkelstraten de ruimte om te experimenteren met oplossingen om hun straat aantrekkelijker te maken. In o.a. de Zwanestraat en de Westerkade kregen zij meer ruimte voor uitstallingen, bloembakken, fietsen in de straat, bankjes en aankleding.
- In 2013 hebben we bovendien gewerkt aan een nieuw bestemmingsplan voor de binnenstad. Dit bestemmingsplan slaat een nieuwe weg in: meer flexibiliteit in functies, minder flexibiliteit in bouwmogelijkheden en een betere bescherming van de cultuurhistorische waarden van de binnenstad.

- Ook bereidden wij in 2013 een ondernemersakkoord voor. Dat gaat over verdergaande samenwerking met het bedrijfsleven en het opstellen, uitvoeren en (gedeeltelijk) meefinancieren van een gezamenlijke economische agenda voor Stad. Verder zijn we - eveneens met het bedrijfsleven en kennisinstellingen in regionaal verband - begonnen met voorbereidingen voor G-kracht 2.0 en Het Akkoord van Groningen 3.0.
- Ondanks de crisis signaleren we positieve ontwikkelingen:
 - Het aantal toeristische overnachtingen nam toe;
 - dankzij de vele pop up-initiatieven deed onze binnenstad het met een gemiddelde winkelleegstand relatief goed;
 - het aantal studenten stijgt nog steeds. Vooral het aantal internationale studenten groeit;
 - Groningen is opgeklommen van een zevende naar een tweede plaats in het onderzoek 'Meest gastvrije stad van Nederland';
 - na een selectie van 58 inzendingen behoorde Stad in 2013 tot de drie laatste finalisten bij de verkiezing van 'Innovatiehoofstad van Europa';
 - de stad is een belangrijke trekker voor de Noordelijke economie. In de afgelopen periode is de samenwerking met de regio op diverse terreinen intensiever geworden. En steeds vaker zullen we als Noord-Nederland de samenwerking zoeken met partners over de grens. Verdergaande regiovorming biedt kansen voor onze economie, arbeidsmarkt en ook innovatievermogen;
 - dankzij het 'oude' cofinancieringsfonds voor kennisprojecten zijn projecten van de grond gekomen met een hoge multiplier en werkgelegenheidsperspectieven;
 - de zichtbaarheid en bekendheid van Groningen als 'City of Talent' is verbeterd. De nieuwe landelijke arbeidsmarktcommunicatie gekoppeld aan de vernieuwde website, leidde tot verhoging van de nieuwsaarde en een actiever gebruik van sociale media.

Programma 3 Jeugd en onderwijs

- Eind 2013 tekenden we met schoolbesturen en kinderopvang een intentieverklaring voor innovatie van onderwijs en zorg aan kinderen en een nieuwe wijze van samenwerking. De regio op de Vensterscholen komt daarmee bij het onderwijs te liggen, dat ook een grotere financiële bijdrage gaat leveren.
- Met instellingen uit de volle breedte van het onderwijsveld in Groningen, variërend van voorschoolse opvang tot en met de universiteit, sloten we in juni het 'Onderwijspact'. Dat pact moet onder meer betere studieresultaten opleveren, de oprichting van een 'College van Onderwijs' en een denktank over de (toekomstige) kwaliteit van het onderwijs.
- Een vierde kinderkwerktuin ging open. Kinderen van de basisscholen in Hoogkerk, Vinkhuizen en Gravenburg maken van deze kinderkwerktuin in Westpark gebruik.
- We zijn blij dat het aantal voortijdige schoolverlaters is gedaald van 472 naar 326. Opgave is om deze daling vast te houden en door te trekken met het onderwijs. We beogen een reductie van 20% in 2015-2016 ten opzichte van 2012-2013.
- In de regio Noord Nederland (provincies Drenthe, Fryslân en Groningen) is in aansluiting op het landelijke Techniekpact in april 2013 de Techniekagenda Noord Nederland vastgesteld

waarin de doelen voor de periode tot 2020 en de aanpak zijn verwoord. Dit pact is bedoeld om leerlingen te enthousiasmeren voor science.

- Al met al legden we in 2013 de basis voor de titel dé Onderwijsstad van Nederland, die ons begin 2014 verleend werd. Groningen heeft de Commissie van Toetsing van de Nationale Onderwijsweek in 2013 met name overtuigd door te laten zien hoe intensief en structureel Stad en onderwijspartijen samen werken aan de ontwikkeling van het onderwijs.

Programma 4 Welzijn, gezondheid en zorg

- De decentralisatie van Rijkstaken naar gemeenten vormde een belangrijk aandachtspunt. In G32- en VNG-verband spanden we ons met succes in voor meer beleidsvrijheid bij de organisatie en uitvoering van de taken op het gebied van de AWBZ, de Jeugdzorg en de Participatiewet. Ook mobiliseerden we deskundigheid door op regionale schaal verbindingen te leggen tussen partijen. Onze insteek, vastgelegd in een breedgedragen nota, is een gebiedsgebonden aanpak, zodat hulpvragers in de eigen wijk hulp en ondersteuning geboden wordt. De sociale teams en de doorontwikkeling naar sociale wijkteams vormen hiervan de concrete uitrol. In dit kader is de succesvolle start van de eerste sociale teams in De Hoogte/Indische buurt en Beijum nog vermeldenswaardig. Daarmee zijn wijkbewoners een vaste contactpersoon, snelle acties en een luisterend oor gegarandeerd.
- Binnen het beleidsprogramma Zorgen voor morgen is veel aandacht besteed aan het zogenaamde inclusiebeleid. Dat voorziet erin dat mensen met een beperking niet slechts op individuele voorzieningen zijn aangewezen, maar juist ook van het collectieve aanbod gebruik kunnen maken.
- Het Nieuw Regionaal Kompas 'Actief onder Dak 2014-2017' werd vastgesteld: regionale afspraken over de aanpak van maatschappelijke opvang, verslavingszorg en de Openbare en Geestelijke Gezondheidszorg voor alle Groninger gemeenten. Het Kompas richt zich meer dan voorheen op minder zelfredzame mensen met meervoudige problematiek. Het kwam tot stand in samenspraak met verslaafden, ex-gedetineerden, psychiatrische patiënten en dak- en thuislozen uit Stad en Ommelanden.
- Er is begonnen met de ontwikkeling van een regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. We krijgen meer inzicht in deze materie nu alle politiemeldingen worden doorgeleid naar het Steunpunt Huiselijk Geweld. Het aantal OGGz cliënten nam als gevolg hiervan toe.
- We maakten een (verdere) omslag van klassiek integratiebeleid, gericht op specifieke doelgroepen, naar diversiteitsbeleid, dat erop is gericht om blijvend en positief aandacht te geven aan de verschillende groepen stadigers en hun onderscheidende kenmerken. Activiteiten die in dit kader plaatsvonden waren de jaarlijks terugkerende Regenboogweek, Diversity Day en de Dag van de Dialoog.
- Ook in 2013 ondersteunen we particuliere initiatieven voor hulp aan (uitgeprocedeerde) asielzoekers die rechtmatig in Nederland verblijven. Door noodopvang en ondersteuning vanuit de Perspectief-methode willen we voorkomen dat groepen vluchtelingen dakloos worden, uit het zicht raken of in de illegaliteit verdwijnen.
- De door het Rijk opgelegde huisvestingstaakstelling statushouders is ook in 2013 behaald.

Programma 5 Sport en bewegen

- Een nieuwe visie op topsport werd met de vaststelling van de respectievelijke beleidsnota in april 2013 een feit.
- Onderhoud en renovatie van accommodaties werd volgens plan uitgevoerd; we maakten een start met de renovatie en verduurzaming van sportcentrum Kardinge.
- We brachten meer focus in het sportbeleid aan met het drie punten plan sport in juli. Daarin schreven we dat we ons in de periode tot de verkiezingen van maart 2014 willen richten op drie punten: het gemeentelijk sportaccommodatiebeleid, bewegen in de openbare ruimte en verenigingsondersteuning. In november hebben we onze visie op gemeentelijke sportaccommodaties aangeboden.
- Het sportstimuleringsprogramma Bslim2 is succesvol afgerond. Het aantal combinatiefunctionarissen (verenigingscoaches) is uitgebreid en de eerste schoolsportverenigingen gingen van start. .
- Met de schoolbesturen sloten we in september het convenant 'Bewegen voor kinderen: slim, fit en gezond' (Bslim3). Wat we daarmee willen bereiken zijn: een kwaliteitsverbetering van het bewegingsonderwijs en het buitenschoolse sport- en beweegaanbod, de realisatie van diverse proefprojecten in de wijken Lewenborg, Hoogkerk en Selwerd / Paddepoel / Tuinwijk en meer sportleraren.
- In september vonden in Groningen de play-offs voor de Wereldgroep Davis Cup plaats. In een uitverkocht Martiniplaza won Nederland van Oostenrijk en promoveerde naar de Wereldgroep van de Davis Cup.
- Voorbereidingen voor de 'Sportcarrousel' werden getroffen: de drie met elkaar samenhangende plannen voor herinrichting van sportpark Corpus den Hoorn (aanleg trainingscomplex Fc Groningen en herverkaveling velden), een nieuwe sporthal op het Europapark (samen met het Noorderpoortcollege) en de bouw van een spelhal in De Wijert (omdat de sporthal daar weggaat).

Programma 6 Cultuur

- Nog steeds beschikken we over een groot cultureel aanbod van hoge kwaliteit met een authentieke uitstraling. De cultuurparticipatie is hoog en met name onder kinderen en jongeren bereiken we goede resultaten. De cultuurkaart en het bibliotheekwerk zijn daar voorbeelden van. Meer onderlinge samenwerking en ook crowdfunding moeten de kwetsbaarheid van culturele instellingen na overheidsbezuinigingen compenseren. Zo kan de culturele infrastructuur de komende jaren overeind blijven.
- Begin juli werd de fusie van Kunstencentrum en Muziekschool en daarmee de bundeling van alle kennis en expertise op het gebied van culturele vorming, amateurkunst en cultuureducatie een feit.
- Jeugdtheatergezelschap het Houten Huis heeft zich gevestigd in Groningen.
- Noordelijk Scheepvaartmuseum, het Groninger Museum en de Groninger Archieven zetten de eerste stappen naar intensievere samenwerking in de erfgoedsector.
- De bezoekersaantallen van het Groninger Museum, die tijdens de verbouwing een terugloop lieten zien, herstelden zich.

- In november werd het faillissement van de stichting Simplon uitgesproken. Vanaf maart 2014 voert de stichting Het Nieuwe Simplon, een personele unie met de Vereniging Vera, de activiteiten in Simplon uit. Concreet betekent dit dat de directie van de vereniging Vera ook de directie is van Stichting Het Nieuwe Simplon en dat de administratieve taken in elkaar zijn geschoven.
- Er waren weer succesvolle edities van Eurosonic Noorderslag, Swinging Groningen en Noorderzon. Ook is de uitvoering van The Passion, die voor 2014 op het programma staat, afgelopen jaar binnengehaald.
- Oostwand Grote Markt:
 - Het bestemmingsplan kwam rond; een randvoorwaarde voor de realisatie en gebiedsinvulling van Forum, Nieuwe Markt en achterzijde Poelestraat.
 - Na een lastige start door een lange winter verliepen de bouwwerkzaamheden rond het Forum voorspoedig. Het nieuwe pand van Vindicat verrees en de contouren van de parkeergarage werden van lieverlee zichtbaar.
 - Het Groninger Forum presenteerde een beleidsplan en zette de vorming van één Forumorganisatie in gang.

Programma 7 Verkeer

- Het afgelopen jaar zijn belangrijke stappen gezet tot herziening van de bereikbaarheidsstrategie. Samen met regionale partners herzagen we de netwerkanalyse en stelden we een nieuwe regionale bereikbaarheidsstrategie op. Ook werd een HOV-visie ontwikkeld. Dat betekent een kwaliteitssprong voor het openbaar vervoer in Stad en regio. Realisatie daarvan is mogelijk met geld dat gemeente en provincie Groningen eind 2013 beschikbaar stelden.
- Belangrijke rol is er in de HOV-visie weggelegd voor het spoor als ruggengraat van het openbaar vervoer. De drie treinstations in de stad zijn daarbij van groot belang voor de verdeling en verspreiding van reizigersstromen. Kern hierbij is de aanpak van het hoofdstation, waarvoor ProRail in 2013 de planuitwerking voor de spoorse infrastructuur grotendeels heeft afgerond. Verder hebben de betrokken partijen provincie, Rijk, ProRail, NS en gemeente de voorkeur uitgesproken voor de transfer-variant van de tunnel.
- Met de actualisatie van de Netwerkanalyse kwam budget beschikbaar voor aansluiting van de stedelijke fietsinfrastructuur op de regionale 'Fietsroute Plus' verbindingen. Ook voor knelpunten in de afwikkeling van het autoverkeer tijdens de ombouw van de Zuidelijke Ringweg is er geld beschikbaar.
- De vruchtbare samenwerking met regionale partners rond strategie- en visieontwikkeling legt een basis voor samenwerkingsprojecten in de toekomst.
- Het project Aanpak Ring Zuid is met de openbaarmaking van het ontwerp-tracébesluit/MER een nieuwe fase ingegaan. Onder andere via bijeenkomsten in Martiniplaza konden bewoners meedenken over het ontwerp. Gedurende de inspraakperiode zijn 291 zienswijzen ingediend. Ook zijn de contouren voor de Helperzoomtunnel in 2013 vastgesteld.
- Met het duidelijker worden van het ontwerp voor de Zuidelijke Ringweg werd ook de overkoepelende organisatie 'Groningen Bereikbaar!' beter zichtbaar. Onder andere via regiobreed verspreide informatiekranten en een website. In een periode waarin op veel fronten gewerkt wordt aan de bereikbaarheid van de stad is de behoefte aan afstemming,

coördinatie en communicatie daarover groot. Groningen Bereikbaar! voorziet in die behoefte. Het mag duidelijk dat we ook als college open staan voor signalen over het ongemak dat met de werkzaamheden gepaard gaat.

- Dat communicatie een belangrijke rol speelt bij bereikbaarheid bewees in 2013 het pilot-project 'Slimme Route naar Zernike'. Via bewegwijzering en een promotiecampagne werden studenten gewezen op alternatieve fietsroutes naar de Zernike Campus. De pilot bleek effectief, 12 % van de fietsers koos voor een alternatieve route. Daardoor ontstaat meer ruimte voor afslaande auto's vanaf de Noordelijke Ringweg. Gedragsbeïnvloeding en mobiliteitsmanagement zullen in de toekomst een grotere rol gaan spelen.

Programma 8 Wonen

- De landelijke woningmarkt stagneert sinds enige jaren. De vraag naar woningen in het midden- en hoge segment is beperkt. We hebben ons daarom vooral gericht op het realiseren van goedkope huur- en koopwoningen. Ook in Meerstad is gewerkt aan het aanpassen van het woningaanbod en met succes. Er is veel animo voor de zogenaamde groeiwoningen, die in de zomer werden geïntroduceerd.
- De wijkvernieuwing speelde een belangrijke rol binnen de nieuwbouw in de stad. In 2013 zijn samen met de woningcorporaties grote stappen gemaakt in De Hoogte en De Wijert. Helaas heeft het landelijke beleid veel invloed op de investeringsruimte van de woningcorporaties. Dit heeft tot gevolg dat een aantal projecten geen doorgang kan vinden. Het 'Gronings Bod', het tegenvoorstel van de Groningse corporaties en de gemeente op de door het Rijk voorgenomen verhuurdersheffing, werd niet geaccepteerd.
- Om de gestagneerde woningmarkt te helpen heeft de gemeente Groningen het 'Bouwoffensief Groningen, Samen bouwen aan de woningmarkt' ingezet. Dat bestaat uit een reeks praktische maatregelen, zoals het aanbieden van statersleningen en het versoepelen van de parkeernorm. Het gaat erom maatwerk te leveren, belemmeringen weg te nemen en kansen in de markt te pakken.
- In 2013 zijn in Groningen 1.060 woningen opgeleverd. Op landelijke schaal gezien, kan de Groningse woningmarkt – samen met die Amsterdam overigens – daarmee als meest dynamisch gekenschetst worden. Voor een belangrijke deel ging het daarbij om jongerenhuisvesting. De manifestatie Campus Groningen (voorheen: BouwJong) wierp in 2013 haar vruchten af met de bouw van ruim 500 eenheden. Van de totale nieuwbouwproductie bestaat bijna de helft (485) uit verbouw van bestaand vastgoed. Het omzetten van kantoorruimte naar jongerenhuisvesting, zoals in het voormalige Belastingkantoor aan de Hofstede de Grootkade, is daar een goed voorbeeld van.
- Na jarenlang plannen maken, is het gelukt om in 2013 een Revitaliseringsplan voor de Woonschepenhaven vast te stellen. Het plan, dat in november met een raadsbesluit bekrachtigd is, is opgesteld in overleg met de bewoners en het Woonschepencomité. Het voorziet onder meer in nieuwe ligplaatsen, groot onderhoud aan de steigers en verbeteringen van nutsvoorzieningen en riolering.
- In 2013 kreeg het thema aardbevingen een plek op de gemeentelijke agenda.

Programma 9 Onderhoud en beheer openbare ruimte

- Ook in 2013 haalden we onze BORG doelstellingen. Met een score van 92 % in de BORG schouw voldoen we, mede dankzij de inzet van incidentele extra middelen, aan de beoogde onderhoudskwaliteit van de stad. Uit de tweejaarlijkse leefbaarheid enquête blijkt dat de tevredenheid over het onderhoud gemiddeld op hetzelfde niveau is gebleven. Hiermee zijn onze doelen voor onderhoud en beheer in 2013 gerealiseerd.

Programma 10 Veiligheid

- De veiligheidssituatie is als stabiel aan te merken. Op maar liefst 14 van de 28 items, waarop het CBS de situatie monitort, scoort Noord-Nederland positiever dan het landelijke gemiddelde. Dat geldt onder meer voor ervaren overlast, onveiligheidsgevoelens, slachtofferschap en ondervonden delicten. Wel zien we in politiecijfers een lichte stijging van de woninginbraken en het aantal meldingen van drank- en drugsgerelateerde overlast in met name delen van de Binnenstad. Ook volgens de 'misdadmeter', waarmee het Algemeen Dagblad de onveiligheid van gemeenten in beeld brengt, scoort Groningen in vergelijking met andere grote steden gunstig met een 17^e plek en stabiel.
- De Kroningsdag, de ontvangst van het koninklijke paar en de landelijke intocht van Sinterklaas in Groningen zijn feestelijk verlopen mede dankzij goede (veiligheids-)maatregelen en effectieve samenwerking met de politie.
- In 2013 heeft de gemeente de taken in de rampen- en crisisbestrijding overgeheveld naar de Gemeentelijke Kolom van de Veiligheidsregio Groningen. Een 100-tal ambtenaren, in dienst van de gemeente Groningen, verrichten taken in de rampenbestrijding onder de vlag van deze kolom.
- We toonden oog en oor voor de problemen van bewoners in het A-kwartier. We hebben een tienpuntenplan opgesteld om de overlast in het A-kwartier aan te pakken. Aan dit plan is en wordt nog steeds uitvoering gegeven.
- Stadstoezicht is na een moeizame start - probleeminventarisatie en verbeterplan besproken we uitvoerig met uw raad - goed op gang gekomen.

Programma 11 Stadhuis en Stadjer

- Met het oprichten van het Klantcontact Centrum Groningen (KCC) zetten we in 2013 de beweging naar één gemeente, één organisatie kracht bij. Ook de invoering van het 14 050 nummer als centraal telefoonnummer draagt daaraan bij. De burger kan nu via één telefoonnummer al zijn vragen kan stellen. Het KCC als centrale entree van de gemeentelijke organisatie is in ontwikkeling. Vooralsnog bundelt het ingaand mail- en telefoonverkeer.
- Bezoekersstromen zijn gekanaliseerd naar twee grote publiekslocaties: naast het kantoor op de Kreupelstraat is er sinds 2013 ook het kantoor op het Harm Buitenplein.
- Het cijfer voor klanttevredenheid over de baliedienstverlening van de publiekslocatie Kreupelstraat is hoog: we scoren een 8,0 in 2013.

Programma 12 Bedrijfsvoering

- We bereikten een onderhandelingsakkoord over een nieuw sociaal statuut.
- Er komt een generatiepact, waarbij werknemers vanaf 55 jaar vrijwillig minder kunnen gaan werken. Zo komt er geld vrij, waarmee we jonge mensen willen aannemen.
- In 2013 zijn leiderschapsprofielen ontwikkeld. Invoering daarvan staat voor de komende tijd op de rol.
- We hebben interne tegenkracht georganiseerd binnen de organisatie door een afdeling of directie die niet direct betrokken is mee te laten kijken bij veranderingsprocessen.
- We troffen de voorbereidingen voor het traineeprogramma 'Stadstalent'. Via dit programma kunnen tien trainees gedurende tien maanden relevante werkervaring opdoen.
- In de organisatieverandering zijn opnieuw belangrijke stappen gezet. Zo zijn het Shared Service Center en de Concernstaf inmiddels van start gegaan.
- We hebben onze organisatie door negen externe bureaus laten doorlichten. Gekeken is naar de efficiëntie en effectiviteit op taakniveau en de mogelijkheden om tot besparingen en innovaties te komen. Een opmaat naar een debat over een optimale inrichting van de organisatie en een optimale ondersteuning van burgers en bedrijven.
- Met het rapport Grenzeloos Gunnen heeft de commissie Jansen de discussie gestart voor een gemeentelijke herindeling in onze provincie. Als gemeente stellen we nadrukkelijk dat we vervolgstappen zetten met respect voor de verschillen binnen de nieuwe gemeente: eenheid in verscheidenheid.

Duurzaamheid

- Uit evaluatie van het energieprogramma "Groningen geeft energie" eind 2013 concluderen we dat we goed inspelen op de maatschappelijke beweging waarbij initiatieven van onderop ontstaan. Veel doelen zijn bereikt. De ambitie om in 2035 een energie neutrale stad te zijn halen we echter niet, tenzij we het beleid intensiveren en steviger verankeren in de gehele gemeentelijke organisatie. Ook is een sterkere verbinding met het economische beleid nodig en versterking van de regionale samenwerking op het thema energie geboden.
- We hebben een quick-scan uitgevoerd naar de manier waarop duurzaamheid verweven is in andere programma's: er gaat veel goed, maar het kan nog beter waar het gaat om concretisering van doelstellingen. Op dat punt zijn aanbevelingen gedaan.

Het bovenstaande is een selectie van de belangrijkste beleidsresultaten. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen we naar de verantwoording in de afzonderlijke programma's.

3. Financiële resultaten en financiële positie

In dit hoofdstuk informeren wij u over de financiële resultaten in 2013 en de financiële positie van de gemeente. De rekening 2013 sluit met een voordelig resultaat van 6,6 miljoen euro. In dit raadsvoorstel lichten we de afwijkingen nader toe. Een uitgebreidere toelichting is opgenomen in de gemeenterekening 2013.

3.1 Inkomsten en uitgaven per programma

In onderstaand overzicht is de herkomst van de middelen en de lasten per programma weergegeven om een globaal inzicht te geven van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven.

Inkomsten	Rekening 2013
Algemene uitkering	275,3
Specifieke uitkeringen van het Rijk	223,1
Gemeentelijke belastingen	67,0
Rente en dividend	23,7
Leges en heffingen	54,8
Huren en pachten	14,0
Overige inkomsten	189,1
uit/naar reserves	11,5
Totaal	858,5
Uitgaven per programma	
1.Werk en inkomen	278,1
2.Economie en werkgelegenheid	32,7
3.Jeugd en onderwijs	61,4
4.Welzijn, gezondheid en zorg	87,7
5.Sport en bewegen	26,8
6.Cultuur	47,5
7.Verkeer	28,3
8.Wonen	32,2
9.Onderhoud en beheer openbare ruimte	92,8
10.Veiligheid	31,9
11.Stadhuis en Stadjer	20,4
12.Bedrijfsvoering	42,8
13.Overig	21,1
15.Algemene inkomsten en post onvoorzien	48,2
Totaal Programma's	851,9
Saldo	6,6

Bedragen in miljoenen euro's

3.2 Rekeningresultaten

In voorgaande jaren splitsten we het resultaat in concern-, dienst- en bijzonder resultaat. In de Gemeentebegroting 2013 zijn de dienstegalisereserves opgeheven. Hiermee is het nut en noodzaak om resultaten nog als dienst- of concernresultaat te presenteren, verdwenen. We maken in de Gemeenterekening 2013 nog een uitsplitsing in bijzondere en overige resultaat. Bijzondere resultaten zijn die resultaten waartoe uw raad in het verleden expliciet besloten heeft. De rest wordt aangemerkt als overige resultaten.

Besteedbaar resultaat

Naast het gerealiseerde resultaat is de besteedbaarheid van dit gerealiseerde resultaat van belang. Onder het besteedbare resultaat verstaan wij het resultaat dat overblijft als alle noodzakelijke bestemmingsvoorstellen verrekend zijn met het gerealiseerde resultaat. Sommige voorstellen tot verrekening hebben een positief effect op het besteedbare resultaat, andere voorstellen een negatief. Als bijvoorbeeld een nadeel met een reserve wordt verrekend, heeft dit een gunstig effect op het besteedbare resultaat. Dit wordt groter. Als daarentegen bijvoorbeeld wordt voorgesteld om een (nieuwe) activiteit ten laste van het rekeningresultaat te brengen, wordt het besteedbaar resultaat lager. In hoofdstuk 4 van dit voorstel wordt dit nader uitgewerkt. Voorstellen die het besteedbaar resultaat ten goede komen hebben een positief teken. De voorstellen die het besteedbaar resultaat kleiner maken, hebben een minteken.

Het voordelig resultaat van 6,6 miljoen euro is als volgt uit te splitsen

• Bijzondere resultaten	-6,3
• Overige resultaten	12,9
	<u>6,6</u>

3.2.1 Bijzonder resultaat

Het bijzondere resultaat is 6,3 miljoen euro negatief en is als volgt opgebouwd:

Bijzondere Bijstand	0,7	V
Bouwleges	-3,0	N
Grondzaken overig	-0,8	N
Grondzaken: Mediation Tynaarlo	-2,5	N
Grondzaken: Suikerunie	-1,7	N
Parkeren	-0,9	N
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	1,7	V
Diverse posten kleiner dan 0,5 miljoen	0,2	V
	<u>-6,3</u>	N

TOELICHTING

Bijzondere bijstand**V 0,7 miljoen euro**

Het voordeel betreft de meevallende kosten voor de aanvullende collectieve ziektekostenverzekering. Dit bedrag bestaat uit een incidenteel voordeel van 0,5 miljoen euro op de eindafrekening over 2012 van de aanvullende collectieve ziektekostenverzekering. Daarnaast verwachten wij dat de afrekening van de aanvullende verzekering 2013 ook lager zal uitvallen. Het resultaat wordt hierdoor met 0,2 miljoen euro gunstig beïnvloed.

Bouwleges**N 3,0 miljoen euro**

Door de huidige economische omstandigheden zijn grote projecten grotendeels uitgebleven. Ten opzichte van de actuele begroting legesinkomsten bouwactiviteit 2013 van 7,1 miljoen euro is 3,2 miljoen euro minder aan leges ontvangen. Door een kostenreductie door te voeren is het nadeel nog met 0,2 miljoen euro gereduceerd.

Grondzaken overig**N 0,9 miljoen euro**

Het resultaat op Grondzaken exclusief de Mediation Tynaarlo en de Exploitatielasten Suikerunie bedraagt 0,9 miljoen euro nadelig. Dit bestaat uit een nadeel van 1,4 miljoen euro de herziening van de grondwaarden van "In exploitatie te nemen gronden", een nadeel op de slotcalculatie Reitdiep I en II van 0,3 miljoen nadeel, een nadeel op de uitvoering van de motie erfpacht van 0,2 miljoen euro en een voordeel van 1 miljoen euro op de exploitatie van gemeentelijke bezittingen.

Grondzaken mediation Tynaarlo**N 2,5 miljoen euro**

In het verleden hebben de gemeenten Groningen en Tynaarlo afspraken gemaakt om bij een aantal projecten te gaan samenwerken, onder andere bij de ontwikkeling van de woonwijk Ter Borch en bij de ontwikkeling van de kantorenlocatie Kranenburg Zuid. De samenwerkingsovereenkomst is niet tot stand gekomen vanwege geschilpunten tussen beide partijen. Na mediation is afgesproken dat beide gemeenten ieder de helft van het tekort van 5 miljoen euro op de gezamenlijke grondexploitatie dragen.

Grondzaken Exploitatielasten Suikerunie**N 1,7 miljoen euro**

In 2012 zijn de richtlijnen omtrent activering van nog niet in exploitatie genomen gronden aangescherpt. Voor het Suikerunieterrein betekent dit dat we de jaarlijkse rente- en exploitatiekosten niet meer activeren om zo de boekwaarde niet verder op te laten lopen. In 2013 bedragen deze kosten 1,7 miljoen euro.

Parkeren**N 0,9 miljoen euro**

De begrote omzet bij een tweetal parkeergarages is niet gehaald. De Damsterdiepgarage had last van de werkzaamheden aan de aanleg van de busbaan Europaweg en de herinrichting van de Sontweg. Daarnaast bleef de omzet van de Rademarktgarage achter als gevolg van de recessie. Hierdoor is er 0,9 miljoen euro minder opbrengst gerealiseerd dan begroot. Hier tegenover staat een voordeel van 0,7 miljoen euro doordat de werkelijke rente voor de parkeergarages lager is dan die waar in de meerjarenprognose mee is gerekend. Verder is de begrote bijdrage van het OV-bureau niet gerealiseerd en is de ureninzet voor het uitvoeren van reguliere taken onjuist begroot wat samen een nadeel van 0,5 miljoen euro oplevert. Er is een nadeel op het straatparkeren van per saldo 0,2 miljoen euro. Dit bestaat weer uit een voordeel van 0,2 miljoen euro door lagere kapitaallasten omdat de invoering van card-only een jaar is doorgeschoven naar 2014 en een nadeel van 0,4 miljoen euro doordat er minder fiscale naheffingen zijn opgelegd.

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting**V 1,7 miljoen euro**

Er is een voordelig resultaat van 1,1 miljoen euro op het stimuleringsfonds volkshuisvesting ontstaan door meer stortingen in het fonds vanuit reserveringen monumentenprogramma 2012, extra middelen startersleningen, extra middelen startersleningen Meerstad en ontvangen rente. Daarnaast is het fonds conform de dekkingsmogelijkheid die in de Voorjaarsbrief 2013 is opgenomen, met 0,6 miljoen euro verlaagd.

Diverse bijzondere resultaten kleiner dan 0,5 miljoen V 0,2 miljoen euro

Overige kleinere afwijkingen op bijzondere resultaten tellen op tot 0,2 miljoen euro voordeel. Onderdeel hiervan zijn een voordeel op de afvalstoffenheffing van 0,3 miljoen euro een nadeel op de Wet Kinderopvang van 0,4 miljoen euro

3.2.2 Overige Resultaten

Het resultaat exclusief het bijzondere resultaat, bedraagt 12,9 miljoen euro voordelig. Dit voordelige resultaat bestaat uit diverse afwijkingen waarvan de volgende afwijkingen het belangrijkste zijn:

Extra Beleid	9,5	V
Attero	-0,8	N
Algemene Uitkering	4,0	V
BCF	0,6	V
Bezuinigingen	-4,7	N
BoSS	1,1	V
Eenmalige teruggave Fiscus	1,1	V
FLO	1,4	V
OZB	-0,8	N
Rente	2,5	V
Vorming - Vrijval Voorzieningen	-9,3	N
Balansdoorlichting	1,7	V
Bedrijfsafval	-0,6	N
BLS Liquid City	2,4	V
Busafrit Hoogkerk	1,3	V
Iederz	-0,9	N
ISV	0,7	V
Actieplan Jeugdwerkloosheid	1,4	V
SIMPLON	-0,6	N
Stormschade	-0,6	N
Subsidies	1,3	V
Grondig	0,7	V
Afwaardering vanuit project Regiotram	-2,9	N
Overig	4,4	V
	<u>12,9</u>	V

TOELICHTING**Vrijval extra beleid****V 9,5 miljoen euro**

Jaarlijks ontstaat in de rekening een resultaat omdat beschikbare middelen voor extra beleid niet (geheel) worden uitgegeven. In principe dienen de beschikbare middelen extra beleid binnen twee

jaren te worden besteed. In 2013 ontstaat een voordeel van 8,7 miljoen euro door vrijval van incidenteel extra beleid. Het gaat om de volgende middelen:

• Uit 2013:	Herewegviaduct (tijdelijke maatregelen)	43	V
• Uit 2013:	Akkoord van Groningen kenniscampagne	147	V
• Uit 2013:	Veiligheidsbeleid	179	V
• Uit 2013:	G-kracht	300	V
• Uit 2013:	Ruimte voor de binnenstad	80	V
• Uit 2013:	Duurzaamheid	250	V
• Uit 2013:	WMO	1.321	V
• Uit 2013:	BUIG	6.068	V
• Uit 2013:	Schuldhelp	70	V
• Uit 2013/2008:	Armoedebelid	362	V
• Uit 2012/2011:	Cofinanciering Kennisprojecten	33	N
• Uit 2009:	Energiebesparing woningen	102	N
• Uit 2009:	0-db norm kamerverhuur	60	V
		<u>8.745</u>	V

Daarnaast is ook sprake van incidentele vrijval van structureel beschikbaar gesteld extra beleid. Wanneer structurele beschikbare middelen nog niet zijn ingezet, kunnen deze in het jaar vrijvallen. Structureel blijven de middelen beschikbaar voor het betreffende project. In 2013 is 0,8 miljoen euro van het structureel beschikbare extra beleid nog niet ingezet. Het gaat om:

• Uit 2011:	Wijkservicecentrum Lewenborg	4	V
• Uit 2010:	Huisvesting SOZawe	481	V
• Uit 2009:	Project Oud en Nieuw	20	V
• Uit 2008:	Terreinwinst	62	V
• Uit 2007:	Terreinwinst	13	V
• Uit 2006:	Investeringsbijdrage programma fysiek	220	V
		<u>800</u>	V

Waar mogelijk betrekken we de vrijval bij de voorbereiding op de begroting 2015.

Attero

N 0,8 miljoen euro

De aandeelhouderscommissie van Attero heeft besloten dat overname van Attero niet in 2013 plaats vindt. In de begroting hielden we rekening met een eenmalige uitkering van 800 duizend euro. Doordat de overname niet doorging is deze niet gerealiseerd.

Algemene uitkering

V 4,0 miljoen euro

De algemene uitkering is 4,0 miljoen euro hoger uitgevallen dan we verwachtten. Hiervan wordt 5,8 miljoen euro veroorzaakt door plaatselijke ontwikkelingen. De belangrijkste voordelen ontstaan hier door het aantal lage inkomens, klantpotentieel, woonruimten en de omgevingsadressendichtheid. Het Rijk heeft deze hogere groei deels gecorrigeerd via de uitkeringsfactor. Dit levert een nadeel op dat verwerkt is in het onderdeel landelijke ontwikkelingen van 3,1 miljoen euro. De overige voordelen bestaan uit een nacalculatie van de uitkering uit het gemeentefonds in 2011/2012 en door voordelen op integratie-uitkeringen. Een uitgebreide toelichting op de algemene uitkering treft u aan in programma 15.

BTW compensatiefonds

V 0,6 miljoen euro

Het resultaat bestaat voornamelijk uit meer compensabele BTW voor riolering (V 0,5 miljoen euro) en meer compensabele BTW op uitgaven vanuit het participatiebudget (V 0,4 miljoen euro). Hier

tegenover staat een nadeel van 0,3 miljoen euro vanwege de aanpassing van de zogeheten mengpercentages die met de belastingdienst zijn afgesproken.

Bezuinigingstaakstellingen

N 4,7 miljoen euro

Van de totale bezuinigingstaakstelling is binnen de jaarschijf 2013 5,1 miljoen euro niet gerealiseerd. Onderbouwing en toelichting hiervan vindt plaats in de aparte rapportage bezuinigingen die periodiek aan uw raad wordt gepresenteerd.

BoSS

V 1,1 miljoen euro

De vrijval op de budgetten uit het programma voor Bedrijfsvoering en Organisatieontwikkeling bedraagt 1,1 miljoen euro. In 2013 is het project Zaakgericht Werken niet uitgevoerd. Dit levert een voordeel van 0,4 miljoen euro op. Verder vallen de noodzakelijke opleidingskosten vanwege de organisatiewijzigingen 0,4 miljoen euro lager uit. Dit komt omdat het opleidingsprogramma grotendeels later uitgevoerd wordt en doordat een deel van de kosten die wel gemaakt zijn, ten laste van het gecentraliseerde opleidingsbudget gebracht zijn. Daarnaast is er door herprioritering binnen het totale programma 0,3 miljoen euro vrijgemaakt voor het project herhuisvesting gemeentelijke organisatie.

Teruggaaf basispremie WAO/WIA 2013

V 1,1 miljoen euro

Vanuit het Belastingplan 2014 krijgen werkgevers een eenmalige compensatie op de basispremie WAO/WIA die in de periode 1 januari tot en met 30 juni 2013 betaald is.

Functioneel Leeftijdsontslag (FLO)

V 1,4 miljoen euro

In 2013 is eenmalig 2,2 miljoen euro ontvangen van het ministerie van VWS als vergoeding voor de kosten van het FLO-overgangsrecht van 2006 tot en met 2013 voor de ambulancedienst. Rekening was gehouden met 0,7 miljoen euro. Hier tegenover staan de salariskosten van de nog actieve medewerkers, de kosten van enkele medewerkers die met FLO zijn en de kosten van het FLO-overgangsrecht voor zowel de actieve als de niet meer-actieve medewerkers. Per saldo resteert een voordeel van 1,4 miljoen euro.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)

N 0,8 miljoen euro

Het nadeel heeft een aantal oorzaken. In de eerste plaats valt de economische waarde van de woningen en bedrijven in de stad aanzienlijk lager uit dan ten tijde van de besluitvorming van de tarieven in het najaar van 2012 werd voorzien. Op dat moment waren de taxaties van de woningen en bedrijven niet afgerond. Voor het niet getaxeerde deel moesten aannames gedaan worden. In werkelijkheid vielen de taxaties lager uit dan destijds aangenomen werd. Dit levert een nadeel op van 0,3 miljoen euro.

De tweede oorzaak is het huidige economische klimaat. Die leidt er toe dat met name grote bedrijven kritischer naar de WOZ-waarde kijken en zich ook laten bijstaan door professionele belastingadviseurs. Door deze bezwaarprocedures is de opbrengstderiving 0,4 miljoen euro hoger dan geraamd. Tenslotte komt de economische crisis ook tot uitdrukking in een toename van de oninbare vorderingen (meer failliete bedrijven en meer huishoudens in de schuldenregeling). Dit leidt tot een nadeel van 0,1 miljoen euro.

Saldo financieringsfunctie

V 2,5 miljoen euro

Het voordelige resultaat op de financieringsfunctie is 2,5 miljoen euro. Dit resultaat bestaat uit een aantal onderdelen. Allereerst is er een voordeel van 2,2 miljoen euro op de korte mismatchfinanciering en een voordeel van 1,2 miljoen euro op nieuwe leningen doordat de marktrente aanmerkelijk lager was dan de begrote rente. Daar staat tegenover dat door toepassing

van de korte mismatchfinanciering we gemiddeld genomen rood hebben gestaan op onze rekening courant terwijl we uitgaven van een positief saldo. Dit kostte 0,6 miljoen euro. Verder hadden we een nadeel van 0,5 miljoen euro doordat we minder eigen financieringsmiddelen (reserves) beschikbaar hadden waardoor we meer leningen afgesloten hebben dan we in de begroting hebben geraamd.

Vorming en vrijval voorzieningen

N 9,3 miljoen euro

In 2013 is een aantal nieuwe voorzieningen ingesteld. De eerste is de Voorziening Individueel Loopbaanbudget (0,5 miljoen euro). Deze voorziening is bedoeld ter afdekking van het recht dat ambtenaren met ingang van 2013 hebben op een Individueel Loopbaanbudget (ILB) van 500 euro per jaar voor de jaren 2013 t/m 2015. Het recht op het bedrag uit 2013 kan ook in 2014 en 2015 uitgeoefend worden, vandaar dat op basis van een inschatting een voorziening is gevormd. Tweede voorziening betreft een Reorganisatievoorziening van 5.4 miljoen euro. Deze is bedoeld om de kosten van boventaligheid vanwege de vorming van het SSC af te dekken. Verder is een voorziening Naheffing iPads van 0,2 miljoen euro ingesteld. Vanaf 2011 heeft de gemeente Groningen tablets in gebruik. Het gebruik hiervan is fiscaal belast. Tot nu toe is nog geen belasting hierover afgedragen. Over de jaren 2011, 2012 en 2013 zal naar verwachting een naheffing van 0,2 miljoen euro plaats vinden. Tevens is 0,3 miljoen euro aan de voorziening wachtgeld wethouders gedoteerd om toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.

Verder is per saldo 2,3 miljoen euro gedoteerd aan de Voorziening dubieuze debiteuren. De toevoeging bestaat uit het opnemen van een vordering van 2,5 miljoen euro die wij op de provincie Groningen hebben. Hier tegenover staat een vrijval van 0,2 miljoen euro.

Laatste nieuw gevormde voorziening betreft de Voorziening Leegstand Gebouwen. Met de reorganisatie zijn een tweetal gebouwen (Waagstraat en Eendrachtskade) leeg komen te staan terwijl de huurcontracten voor deze panden nog doorlopen tot 2015 respectievelijk 2014. Boekhoudregels schrijven voor dat de waarde van deze doorlopende contracten in een voorziening worden gedoteerd zodat het verlies direct genomen wordt.

Tegenover de dotaties aan deze voorzieningen staat de vrijval op de voorziening Volkshuisvesting (0,3 miljoen euro) en het opheffen van de voorziening voor de Gideonbrug/Rijksweg A7 (0,3 miljoen euro).

Vrijval balansposten

V 1,7 miljoen euro

In 2013 is een aantal balansposten vrijgevallen. Eerste is dat in 2003/2004 de subsidie niet-fysieke stadseconomie met het ministerie van Economische Zaken is afgewikkeld. Bij afwikkeling is een verplichting van 1,1 miljoen euro opgenomen met oog op het exploitatietekort van Marketing Groningen. Inmiddels worden bijdragen aan Marketing Groningen zowel door gemeente als Provincie via de begrotingen gedekt waardoor de verplichting kan vrijvallen. Bij het faillissement van een partij is in 2004/2005 een aantal facturen voor in totaal 0,4 miljoen euro niet betaald. Inmiddels is deze zaak afgesloten en is verklaard dat er wederzijds geen verplichtingen meer zijn waardoor het totaalbedrag aan facturen kan vrijvallen. Laatste post betreft waarborgsommen voor parkeerpassen. Door niet in gebruik zijnde parkeerpassen kan 0,2 miljoen euro vrijvallen.

Inzamelen en verwerken bedrijfsafval

N 0,6 miljoen euro

Door sterke concurrentie op de markt voor bedrijfsafval zijn de prijzen lager dan verondersteld en wordt er een lager tonnage ingezameld.

Bezuiniging Vrijval BLS project Liquid City **V 2,4 miljoen euro**

Vanuit het project Intense Stad (2003) is het project Liquid City bedacht. Dit project behelst om op de plek van de sporthal De Wijert een combinatie van een sporthal met daar bovenop intensieve woningbouw (torens) met appartementen te realiseren. Vanwege de recessie is de markt voor appartementen in de laatste jaren ingestort. In de nieuwe plannen is geen woningbouw meer opgenomen. Hierdoor kunnen de voor dit project gereserveerde BLS-middelen van ruim 2 miljoen euro vrijvallen.

Bezuiniging Bus toe- en afrit Hoogkerk **V 1,3 miljoen euro**

Om de doorstroming van het busverkeer te verbeteren wordt een aparte op- en afrit gerealiseerd. Daarmee verbetert de bereikbaarheid van de Stad. Dit project is onderdeel van het pakket maatregelen dat klaar moet zijn voor de verbouwing van de Zuidelijke Ringweg. De incidentele bezuiniging van 1,3 miljoen euro is gerealiseerd door RSP middelen als dekking voor dit project in te zetten. Hierdoor zijn eigen middelen die in het project zitten “vrijgespeeld”.

Iederz **N 0,9 miljoen euro**

Een kleine 0,6 miljoen euro verslechtering wordt veroorzaakt door de versterkte transitie. Er is gekozen voor afbouw van het beschutte bedrijf (woonconfectie en industrie). Medewerkers die hiertoe in staat worden geacht, worden voorbereid op een externe detachering. De tijd die hiermee is gemoeid, kan niet aan productie worden besteed. Hiermee is geen rekening gehouden in de begroting 2013. Tegelijkertijd zien we dat het aantal medewerkers dat in deze tijd gedetacheerd kan worden, kleiner is dan we eind 2012 hadden verwacht. Dit heeft een beperkte overcapaciteit tot gevolg. Verder zijn de opbrengsten uit detacheringen en begeleid werken achtergebleven met totaal 0,2 miljoen euro bij de begroting. Door de Wet Uniformering Loonbegrip is er een nadelig subsidieresultaat van 0,4 miljoen euro gerealiseerd. Overige kleine afwijkingen tellen op tot 0,1 miljoen euro voordelig.

ISV **V 0,7 miljoen euro**

Het voordeel ontstaat doordat projecten nog niet zijn afgerond. Voor een uitgebreid overzicht van de besteding van de ISV budgetten wordt verwezen naar bijlage 8 Bestedingen ISV in dit boekwerk.

Actieplan Jeugdwerkloosheid **V 1,4 miljoen euro**

Eind 2013 heeft het Rijk 1,7 miljoen euro beschikbaar gesteld voor uitvoering van het Actieplan Jeugdwerkloosheid 2. Van dit bedrag is 0,3 miljoen euro besteed aan bijdragen voor de sub-regio's. De overige 1,4 miljoen euro wordt in 2014 besteed.

Simplon **N 0,6 miljoen euro**

Op 26 november 2013 werd het faillissement van Simplon uitgesproken. Hierdoor is de lening die aan Simplon is verstrekt, afgeboekt ten laste van het resultaat in 2013.

Subsidies **V 1,3 miljoen euro**

Het voordeel op subsidies betreft diverse afwijkingen met diverse oorzaken. Zo zijn subsidiabele kosten lager uitgevallen, is er geen beroep gedaan op bepaalde subsidies of zijn besparingen doorgevoerd. Dit levert 0,5 miljoen euro voordeel op. Daarnaast ontstaat een vrijval van 0,8 miljoen euro door afrekeningen van subsidies van voorgaande jaren.

Stormschade **N 0,6 miljoen euro**

Op 28 oktober 2013 trok een zware storm over Nederland. De extra kosten voor het eerste herstel en noodzakelijke opruimkosten bedroegen 0,6 miljoen euro.

Project Grondig**V 0,7 miljoen euro**

Met het project Grondig wordt op programmatische wijze de bodemkwaliteit van alle gemeentelijke eigendommen onderzocht. In 2013 is de pilot afgerond. De rest van het project zal in 2014 uitgevoerd worden. Hierdoor is van het beschikbare 0,7 miljoen euro niet uitgegeven.

Afwaardering vanuit project RegioTram**N 2,9 miljoen euro**

Bij het project RegioTram hebben we afspraken gemaakt over hoe om te gaan met de verdeling van gemaakte kosten door gemeente en provincie bij het stopzetten van het project. De afspraak is de kosten gelijk te verdelen tussen beide partijen. Het gaat hierbij om de volgende kosten:

- Kosten verleggen derde ingang Boterdiepgarage 2,1 miljoen euro
- Kosten verleggen kabels en leidingen Vrydemalaan 0,7 miljoen euro

Deze kosten tellen op tot 2,8 miljoen euro. Bij het stopzetten van de RegioTram is al rekening gehouden met het gemeentelijke deel van de kosten (de helft van de deze kosten). Daarnaast is sprake van een daling van de waarde van de aangekochte appartementen en woonboten. Volgens de huidige inschatting bedraagt de waardedaling ten opzichte van de huidige boekwaarde 2,2 miljoen euro.

In totaal komen de kosten daarmee uit op 5 miljoen euro. Volgens de afspraak worden deze kosten gelijk tussen gemeente en provincie verdeeld. Vooruitlopende op de nacalculatie nemen we naast het hierboven genoemde nadeel (het gemeentelijk deel van de kosten), nog een nadeel mee in deze rekening. Het betreft het afboeken van de nog openstaande boekwaarde van het project RegioTram van 0,4 miljoen euro. Dit betreft vooral gemeentelijke plankosten. Met dit nadeel was al rekening gehouden bij het stopzetten van de RegioTram in 2012. Het totale nadeel komt daarmee op 2,9 miljoen euro.

Een deel van het nadeel van 2,9 miljoen euro hadden we al voorzien. In totaal gaat het om 2,4 miljoen euro. Hiervoor zijn middelen geormerkt gereserveerd in de AER. De nacalculatie van de RegioTram wordt dit jaar aan u voorgelegd.

Diverse posten kleiner dan 0,5 miljoen euro**V 4,4 miljoen euro**

Een groot aantal posten telt op tot een voordeel van 4,4 miljoen euro. Deze voordelen hebben nagenoeg allemaal het karakter van bedrijfsvoeringbudgetten. Te denken valt aan vrijval van kapitaallasten, afdelingsbudgetten en overige budgetten voor uitvoeringskosten.

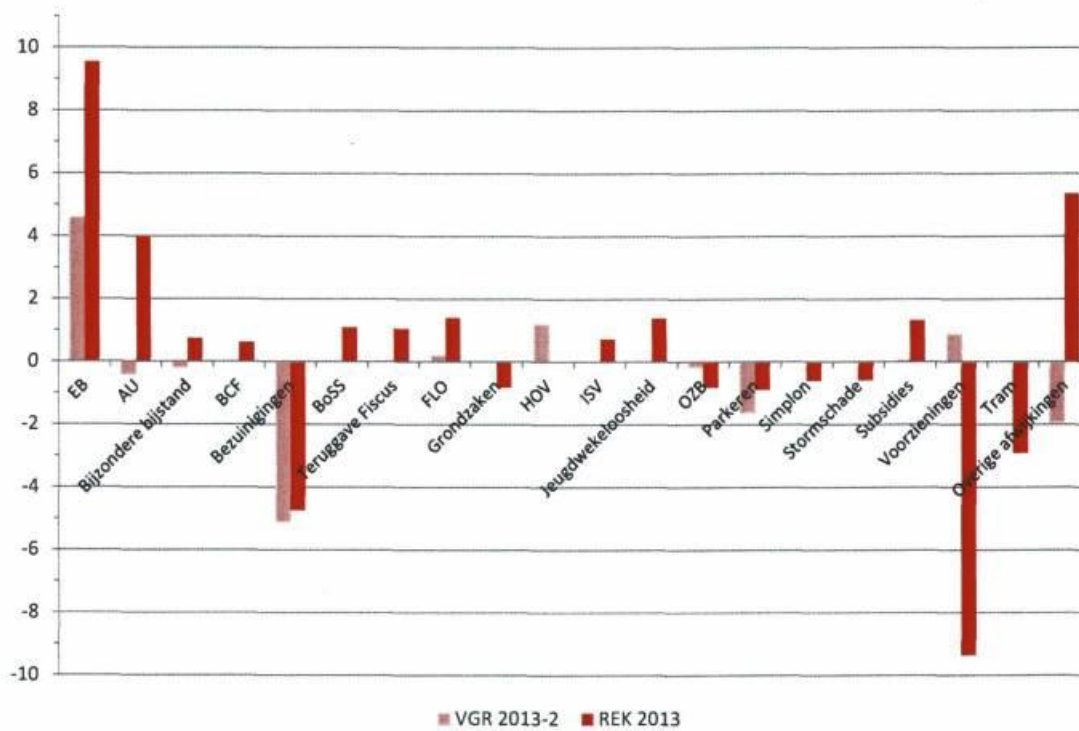
Een aantal voordelen is ontstaan van uit de bijsturingsmaatregelen die we in de Voorjaarsbrief 2013 hebben genomen om verwachte tekorten in 2013 te mitigeren. Van deze maatregelen voor in totaal 24,7 miljoen euro, had 9,6 miljoen euro betrekking op exploitatieposten. Van deze 9,6 miljoen euro is uiteindelijk 8,2 miljoen euro gerealiseerd. Een aantal grotere posten zijn als een apart resultaat gepresenteerd, een aantal kleinere gerealiseerde voordelen is hier zichtbaar.

3.3 Afwijking ten opzichte van Voortgangsrapportage 2013-II

In Voortgangsrapportage 2013-II (VGR 2013-II) verwachtten we een nadeel van 2,5 miljoen euro. Daarmee is het rekeningresultaat 2013 en de prognose in de voortgangsrapportage 9 miljoen euro voordeliger. In onderstaande grafiek zijn deze resultaten ten opzichte van de VGR2013-II weergegeven. Gerelateerd aan het lastentotaal in de actuele begroting van 860 miljoen euro is dat een afwijking van iets meer dan 1%.

Afwijkingen per onderdeel

In onderstaande grafiek zijn de belangrijkste verschillen in resultaten tussen de rekening 2013 en de VGR 2013-II weergegeven.

Vrijval Extra Beleid (V 5,0 miljoen euro)

Het voordeel wordt grotendeels verklaard door twee afwijkingen. Het tekort op de inkomensvoorziening BUIG valt 3,7 miljoen euro lager uit. Dit wordt veroorzaakt doordat het definitieve budget 2013 hoger is uitgevallen. Dit werd eind september bekend. Hierdoor kan een groter deel van het extra beleidsgeld vrijvallen.

Daarnaast ontstaat een voordeel van 0,7 miljoen euro op het extra beleid dat voor de WMO is toegekend. Dit komt door minder vraag naar individuele voorzieningen. Deze vraag is lastig voorspelbaar.

Algemene Uitkering (V 4,4 miljoen euro)

Ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2013 zijn de effecten van de september- en decembercirculaire 2013 verwerkt. Gezien de datum van verschijnen van deze circulaire is deze afwijking is niet voorzienbaar.

Bijzondere bijstand (V 0,9 miljoen euro)

Medio oktober 2013 is de eindafrekening van de aanvullende collectieve ziektekostenverzekering over het kalenderjaar 2012 ontvangen. Deze afrekening valt 0,5 miljoen euro lager uit dan het bedrag dat is verantwoord in de jaarrekening 2012. De afrekening over 2013 ramen we ook lager waardoor de kosten voor de aanvullende ziektekostenverzekering in 2013 ongeveer 0,4 miljoen euro lager uitvallen. Tenslotte vallen ook de kosten van bijzondere bijstand mee.

BCF (V 0,6 miljoen euro)

De afwijking zit vooral in de relatief hoge uitgaven m.b.t. riolering in de tweede helft van het jaar waardoor de compensabele BTW hoger uitkomt dan verwacht bij VGR2013-II. Dit was deels voorzienbaar.

Bezuinigingen (V 0,6 miljoen euro)

Bij VGR II werd verwacht dat 5,1 miljoen euro in 2013 niet meer realiseerbaar was. Toch is voor een aantal taakstellingen nog dekking gevonden.

BoSS (V 1,1 miljoen euro)

Ten tijde van VGR2013-II was niet te kwantificeren welke activiteiten rond de organisatieontwikkeling tot uitvoering zouden komen in de tweede helft van het jaar en welke zouden doorlopen tot in 2014. Het ging hier om afronden van de plaatsingsgesprekken, de implementatie van PIJOFACH, de vorming van het SSC en de CS, de planning van de bijbehorende opleidingstrajecten, de noodzakelijke aanpassingen van kantoorlocaties en bijbehorende werkplekinrichting en de daaropvolgende verhuisoperaties. Dat er sprake zou zijn van een afwijking was voorzienbaar maar moeilijk kwantificeerbaar.

Teruggave Fiscus (V 1,1 miljoen euro)

De afwijking komt voort uit het Belastingplan 2014. Het Belastingplan 2014 is in november 2013 door de Tweede Kamer en in december 2013 door de Eerste Kamer aangenomen. Wij hebben eind december een beschikking van de belastingdienst ontvangen.

FLO (V 1,2 miljoen euro)

Het was niet voorzienbaar wanneer het ministerie van VWS de declaratie FLO-overgangsrecht ambulancedienst over 2006 – 2012 zou afwikkelen. Er is wel steeds gerapporteerd dat de afwikkeling nog moest plaatsvinden en dat dit dan tot een resultaat zou leiden.

Resultaat Grondbezit (N 0,8 miljoen euro)

Resultaat is afhankelijk van exploitatieresultaten, verkoopresultaten en de boekwaarde van gronden. Deze zijn moeilijk te voorspellen en waren bij VGR-II nagenoeg niet te voorzien.

HOV (N 1,2 miljoen euro)

Bij deze mogelijke bezuiniging was al het voorbehoud gemaakt dat deze pas gerealiseerd kan worden als er overeenstemming is met de Provincie. Vanwege uitblijven van deze overeenstemming is vanuit het voorzichtigheidsbeginsel deze bezuiniging niet ingeboekt.

ISV (V 0,7 miljoen euro)

Het resultaat op ISV is een gevolg van langere doorlooptijden dan we hadden verwacht. Voor een aantal (wijkvernieuwings)projecten zijn er bijdragen begroot in 2013. Vertraging van deze projecten leidt tot vrijval in 2013. Deze resultaten waren voor een deel te voorzien bij Voortgangsrapportage 2013-II.

Jeugdwerkloosheid (V 1,4 miljoen euro)

Eind 2013 heeft het Rijk 1,7 miljoen euro beschikbaar gesteld voor uitvoering van het Actieplan Jeugdwerkloosheid 2. Hiervan is in 2013 nog maar 0,3 miljoen euro besteed.

OZB (N 0,8 miljoen euro)

De afwijkingen ten opzichte van VGR2013-II kennen dezelfde oorzaken als het resultaat zelf. Economische waardebeoordeling, inkomstenderving door bezwaarprocedures en oninbare vorderingen. Deze oorzaken zijn lastig kwantificeerbaar.

Parkeren (V 0,7 miljoen euro)

De afwijking bestaat nagenoeg geheel uit een voordeel doordat de werkelijke rente op parkeergarages lager is dan die waar in de meerjarenprognose en dus begroting rekening mee is gehouden. Deze afwijking was geheel voorzienbaar.

Simplon (N 0,6 miljoen euro)

Het faillissement van Simplon is eind november 2013 uitgesproken. Dit was ten tijde van VGR2013-II niet te voorzien.

Stormschade (N 0,6 miljoen euro)

Dat er eind oktober een zware storm over Nederland zou trekken en aanzienlijke schade zou veroorzaken was ten tijde van VGR2013-II niet te voorzien.

Subsidies (V 1,3 miljoen euro)

Op het moment van opstellen van VGR2013-II werd er nog vanuit gegaan dat de subsidies zouden worden weggezet. Dit blijkt niet het geval geweest te zijn. Daarnaast waren de afrekeningen van voorgaande jaren waren op het moment van het opstellen van VGR II nog niet afgerond.

Voorzieningen (N 10,2 miljoen euro)

De mogelijke vorming van een Reorganisatievoorziening is als een onzekerheid ten aanzien van het resultaat bij VGR2013-II gemeld. De hoogte van deze voorziening kon pas begin 2014 bepaald worden. De afwijking is dus voorzien maar was toentertijd niet kwantificeerbaar. Ook de vorming en vrijval van de overige voorzieningen waren ten tijde van VGR2013-II (deels) voorzienbaar maar niet kwantificeerbaar.

Afwaardering Regiotram (N 2,9 miljoen euro)

We nemen nu, vooruitlopend op de nacalculatie ons eigen deel in deze kosten alsmede de verdere afwaardering van verwervingen voor het project. Deze kosten waren voorzienbaar.

Overige verschillen (V 7,3 miljoen euro)

Deze afwijking is een optelling van een veelvoud aan relatief kleine verschillen. Er zijn twee grote posten. Eerste betreft de organisatiekosten van RO/EZ die 1,7 miljoen euro gunstiger uitvalt. Verder is er bij de werkmaatschappij Oosterpoort/Schouwborg een voordelige afwijking van 0,5 miljoen euro.

4. Voorstellen

4.1 Voorstel bestemming rekeningresultaat 2013

In bijlage 1 vindt u onze voorstellen voor de bestemming van het rekeningresultaat. In deze paragraaf geven wij een samenvatting.

Onze voorstellen hebben we geformuleerd op basis van de volgende besluiten en overwegingen:

- A. Over een deel van het in 2013 vrijgekomen geld c.q. tekorten heeft uw raad reeds bij vorige gelegenheden (met name bij de Begroting 2014) bestemmings- respectievelijk dekkingsbesluiten genomen.
- B. Bij eerdere besluiten van uw raad zijn delen van het resultaat bestemd. Hieronder valt eveneens de tussentijdse resultaatbestemming;
- C. Resultaten vanwege Extra Beleid 2013 blijven grotendeels bestemd voor het oorspronkelijke doel;
- D. Resultaten met betrekking tot een product of programma waarvoor een bestemmingsreserve is ingesteld, worden verrekend met de betreffende reserve. Hieronder vallen ook de meeste reguliere bijzondere resultaten;
- E. Met betrekking tot de overige voorstellen zijn de voorstellen gehonoreerd die veelal noodzakelijk zijn gezien de aangegane verplichtingen, gemaakte afspraken en overeenkomsten.
- F. Noodzakelijke aanvulling weerstandsvermogen tot 0,8
- G. De verwerking van de voorstellen onder A tot en met E leidt uiteindelijk tot een besteedbaar resultaat. Voor een uitleg hierover zie hoofdstuk 3.1 van dit raadsvoorstel. Op basis van afspraken met uw raad bij de Begroting 2014 doen we ook hiervoor een voorstel.

Een en ander leidt tot de volgende verdeling:

Voordelig resultaat	6.551
A. Rekeningresultaat ingezet of gedekt bij begroting 2014	6.708
B. Raadsbesluiten	-2.979
C. Extra beleid	-115
D. Reservemutaties	6.344
E. Overige voorstellen	-12.316
F. Aanvulling weerstandsvermogen tot 0,8	-1.756
G. Besteedbaar resultaat	-2.437
Totaal bestemmingsvoorstellen	-6.551
Tekort / overschot	<u><u>-</u></u>

TOELICHTING

A. Rekeningresultaat ingezet/afgedekt bij begroting 2014B. Raadsbesluiten

In december 2013 heeft uw raad bij tussentijdse resultaatbestemming een totaalbedrag van 1,3 miljoen euro bestemd. Achter het betreffende voorstellen staat 'TR' tussen haakjes. De datering en inhoud van de overige besluiten van uw raad zijn in de betreffende voorstellen toegelicht.

C. Extra Beleid

Niet alle ingezette extra beleidsmiddelen worden gedurende het jaar besteed. Bij de begrotingswijzigingen 2^e kwartaal wordt het geprognosticeerde overschot toegevoegd aan de reserve Extra Beleid zodat de middelen voor het doel waarvoor uw raad de middelen heeft toegekend, beschikbaar blijven. In 2013 is naar nu blijkt op een aantal posten iets te veel aan de reserve Extra Beleid toegevoegd. Deze posten worden nu weer verrekend met de reserve Extra Beleid. Verder zijn er middelen waarvan we voorstellen om deze voor het doel te behouden.

D. Reserve mutaties

Dit betreft het saldo van stortingen en onttrekkingen in verband met een resultaat behaald op een product of programma waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is ingesteld. Als een reservemutatie een minteken heeft, gaat het om een toevoeging aan een reserve. Een reservemutatie met plusteken betreft dekking van een nadeel uit een reserve (onttrekking dus).

E. Overige voorstellen

Tot slot is een aantal overige voorstellen opgenomen die veelal noodzakelijk zijn omdat reeds verplichtingen zijn aangegaan, afspraken zijn gemaakt of overeenkomsten zijn gesloten. In dit onderdeel is ook de vrijval ISV opgenomen.

F. Noodzakelijke aanvulling weerstandsvermogen tot 0,8

Bij de Gemeentebegroting 2014 is met uw raad afgesproken dat we ons weerstandsvermogen versterken tot minimaal een ratio van 0,80. Om tot 0,80 te komen is een aanvulling van 1,8 miljoen euro nodig.

G. Besteedbaar resultaat 2013

Na aftrek van deze voorstellen onder A tot en met F, resteert een overschot van 2,4 miljoen euro. Bij de Gemeentebegroting 2014 is met uw raad afgesproken dat na het bereiken van de ratio van 0,8 voor ons weerstandsvermogen, meevallers voor de helft ingezet worden voor verdere versterking van het weerstandsvermogen en voor de andere helft voor het co-financieringsfonds dat bij de Gemeentebegroting 2014 is ingesteld. Het resterende resultaat wordt dus voor de helft (1,2 miljoen euro) toegevoegd aan het weerstandsvermogen en voor 1,2 miljoen euro aan het cofinancieringsfonds toegevoegd.

4.2 Voorstel bestemming reserve Extra beleid en overige reserves

Naast de voorstellen voor de bestemming van het rekeningsaldo, doen wij een voorstel ten aanzien van de reserves extra beleid. Zie hiervoor bijlage 2.

Doorlichting reserves

Twee keer per jaar actualiseren we het gemeentelijk weerstandsvermogen: bij de gemeenterekening en bij de gemeentebegroting. Hierbij houden we alle risico's en reserves tegen het licht. Bij de doorlichting van de reserves blijkt er uit een aantal reserves middelen te kunnen vrijvallen ten gunste van de algemene egalisereserve of dat een andere overboeking noodzakelijk is. Ook deze voorstellen vindt u in bijlage 2.

4.3 Voorstel instellen en opheffen van reserves en voorzieningen

In bijlage 2 in de gemeenterekening is een gedetailleerd overzicht opgenomen van alle reserves en voorzieningen binnen onze gemeente. In bijlage 3 van dit raadsvoorstel is een overzicht opgenomen van alle in te stellen en op te heffen reserves. Daarnaast is te zien welke voorzieningen in 2013 zijn ingesteld.

4.4 Begrotingswijziging

De begrotingswijziging die hoort bij de bestemmingsvoorstellen die in dit raadsvoorstel zijn opgenomen, sturen wij in juni aan uw raad.

Bijlagen

Bijlage 1.

1. Overzicht en toelichting voorstellen bestemming rekeningresultaten

OVERZICHT

Binnen de deel-overzichten zijn de voorstellen gegroepeerd en met letters aangeduid als volgt:

A. Rekening resultaat ingezet/gedekt bij begroting 2014

B. Raadsbesluiten

C. Beschikbaar voor extra beleid

D. Reservemutaties

E. Overige voorstellen

F. Aanvulling weerstandsvermogen tot 0,8

G. Besteedbaar resultaat

Achter een aantal voorstellen staat tussen haakjes 'TR'. Dit zijn voorstellen waarover uw raad bij het voorstel over de Tussentijdse Resultaatbestemming al heeft besloten.

Een negatief bedrag in onderstaande tabel betreft een voorgestelde bestemming waardoor het besteedbaar resultaat wordt verlaagd. Een positief bedrag betekent een verhoging van het besteedbaar resultaat, bijvoorbeeld doordat voorgesteld wordt een nadeel te verrekenen met een bestemmingsreserve.

Totaal bestemmingsvoorstellen

A Rekeningresultaat ingezet of gedekt bij begroting 2014			
Nr.	Dienst	Rekeningresultaat ingezet of gedekt bij begroting 2014	
1	Concern	Vorming Reorganisatievoorziening	5.358
2	Concern	Vorming Voorziening Leegstand Gebouwen	1.050
3	Concern	Dotatie Voorziening Wachtgeld	300
Totaal ingezet/gedekt bij begroting 2014			6.708
B Raadsbesluiten			
Nr.	Dienst	Raadsbesluiten	
4	BD	Bestuurlijke dienstverlening	-108
5	BD	Herhuisvestingsplan fase1 (TR)	-469
6	RO/EZ	Grondig	-685
7	SOZawe	Actieplan Jeugdwerkloosheid (deels TR)	-1.385
8	RO/EZ	Wonen op het water	-136
9	RO/EZ	Voorziening Onderhoud Museum	-196
Totaal Raadsbesluiten			-2.979
C Extra beleid			
Nr.	Dienst	Extra beleid	
10	RO/EZ	Extra beleid (incidenteel)	-115
Totaal extra beleid			-115
D Reservemutaties			
Nr.	Dienst	Reservemutaties	
11	RO/EZ	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	-1.093
12	RO/EZ	Grondzaken: mediation Tynaarlo	2.500
13	RO/EZ	Grondzaken: exploitatielasten Suikerunieterrein	1.730
14	RO/EZ	Grondzaken overig	811
15	SB	Resultaat Afvalstoffenheffing (BR)	-277
16	RO/EZ	Riolering (BR)	250

17	RO/EZ	Begraafplaatsen (BR)	-26
18	BD	Compensatie renteververschil verkoop Enexis	-394
19	SB	ZOAB	75
20	SB	Nadeel Stadstoezicht	152
21	Concern	DVO Ten Boer	-43
22	OCSW	DOK-Marktplaats	241
23	Concern	Afwaarderingen vanuit RegioTram	2.418
		Totaal reservemutaties	6.344

E			
	Dienst	Noodzakelijk	
24	BD	Opkomstbevordering verkiezingen	-7
25	BD	Akkoord van Groningen: Lustrum RUG	-47
26	OCSW	Beschermd Wonen	-70
27	OCSW	Uitvoeringskosten handhaving inburgering 2014	-215
28	SOZAWE	Vorbereidingskosten centrumgemeente aanvragen ESF	-100
29	RO/EZ	ISV	-722
30	BD	Veiligheidshuis	-57
31	BD	Plaatsingsadviescommissie	-51
32	OCSW	Nieuwe Impuls Vensterschool	-100
33	OCSW	Onderhoud Martiniplaza	-6.750
34	SBH	Stormschade	-600
35	HVD	Flexibel WMO-budget Sociale teams	-169
36	OCSW	Flexibel WMO-budget MPG De Ploeg	-110
37	OCSW	Invoeringsbudgetten decentralisatie AWBZ en Jeugdzorg	-368
38	OCSW	Onderhoud Stadsschouwburg	-1.200
39	ROEZ	Plankosten Stationsgebied 4e kwartaal 2014	-500
40	BSD	BoSs / SSC	-1.100
41	ROEZ	Parkeerplannen Oude wijken	-50
42	ROEZ	Plankosten tunnel Paterswoldseweg	-100
		Totaal noodzakelijk	-12.316
F			
43	Concern	Aanvulling weerstandsvermogen tot 0,80	-1.756
G			
44	Concern	Verdere versterking weerstandsvermogen	-1.219
45	Concern	Cofinancieringsfonds	-1.219

TOELICHTING BESTEMMINGSVOORSTELLEN

Nr.	Dienst	Bestemmingsvoorstel	Bedrag
1.	Concern	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Vorming Reorganisatievoorziening</p> <p>Het gevolg van de vorming van het SSC is dat niet iedere medewerker kan worden geplaatst. Voor de kosten van boventaligheid is een reorganisatievoorziening ingesteld. Op basis van gekozen uitgangspunten is er 5,358 miljoen euro in deze voorziening gestort. Voor de kosten die nu middels deze voorziening afgedekt worden, is in de begroting 2014 al rekening gehouden in het budget Friciekosten Bezuinigingen c.q. Flankerend Beleid.</p>	5.358
2.	Concern	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Vorming Voorziening Leegstand Gebouwen</p> <p>Met de reorganisatie zijn twee gebouwen (Waastraat en Eendrachtskade) leeg komen te staan terwijl de huurcontracten voor deze panden nog doorlopen tot 2015 respectievelijk 2014. Boekhoudregels schrijven voor dat de waarde van deze doorlopende contracten in een voorziening worden gedoteerd zodat het verlies direct genomen wordt. In de jaren 2014 en 2015 hebben we hiervoor wel budgetten in de begroting staan. Het nadeel brengen we grotendeels ten laste van het budget 2014. Het budget 2015 betrekken we bij de begroting 2015.</p>	1.050
3.	Concern	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Dotatie Wachtgeldvoorziening</p> <p>We hebben 0,3 miljoen euro extra aan de voorziening wachtgeld wethouders gedoteerd om de toekomstige nu lopende verplichtingen te kunnen voldoen. In de begroting 2014 is hiervoor budget aanwezig. Het nadeel brengen we grotendeels ten laste van het budget 2014.</p>	300
4.	BD	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Bestuurlijke dienstverlening</p> <p>Uw raad heeft op 30 mei 2012 middelen beschikbaar gesteld voor het project Bestuurlijke Dienstverlening. In 2014 worden nog opleidingen verzorgd voor leidinggevend en directieleden. Deze opleidingen waren oorspronkelijk niet gepland. Tevens worden nog ontwikkelkosten voor digitalisering voorzien.</p>	-108
5.	BD / DIA	<p>Programma Bedrijfsvoering - Deelprogramma Innovaties Herhuisvestingsplan, fase 1</p> <p>In 2013 is de vorming van het Shared Service Center vertraagd. Daardoor zijn de verhuisbewegingen later op gang gekomen en hebben deze deels pas in begin 2014 plaats gevonden. Hierdoor is een gedeelte van het budget niet in 2013 gebruikt maar wel nodig in 2014 om het Herhuisvestingsplan gemeente Groningen, fase 1 uit te kunnen voeren. Uw raad heeft hier op 18 december 2013 bij de voorstellen voor de Tussentijdse Resultaatbestemming al op besloten.</p>	-469
6.	RO/EZ	<p>Programma Onderhoud & Beheer Openbare ruimte - Deelprogramma Overig Onderhoud & Beheer Openbare Ruimte GRONDIG</p> <p>Uw raad heeft op 26-1-2011 voor het project Grondig 829 duizend euro beschikbaar gesteld. Met het project Grondig wordt op programmatische wijze de bodemkwaliteit van alle</p>	-685

gemeentelijke eigendommen onderzocht. In 2013 hebben we de pilot afgerond. We hebben u hierover bij brief van 19 december 2013 geïnformeerd. In deze brief geven we aan dat we op basis van de uitkomsten van de pilot de rest van de groen gevoelige gemeentelijke eigendommen willen onderzoeken. Dit onderzoek kan in lijn met de randvoorwaarden van het genoemde raadsvoorstel uit 2011 uitgevoerd worden.

7.	SOZawe	Programma Werk en Inkomen - Deelprogramma Werk Actieplan Jeugdwerkloosheid Via het gemeentefonds is 1,76 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Actieplan Jeugdwerkloosheid. Groningen is hiervoor centrumgemeente. Het geld is bestemd voor de arbeidsmarktregio Groningen. Het akkoord op de uitvoering van het plan is in september gegeven. Vanaf dat moment was het mogelijk de projecten op te starten. Het plan loopt door tot in 2015. Op een tussentijds bestemmingsvoorstel heeft uw raad al besloten 819 duizend euro over te hevelen naar 2014. Het werkelijk resultaat blijkt nu 1.385 duizend euro te zijn.	-1.385
8.	RO/EZ	Programma Wonen - Deelprogramma Bestaande woningvoorraad Wonen op het water Op 20 juni 2012 heeft uw raad bij vaststelling van de nacalculatie Watergang besloten het resterende bedrag van 217 duizend euro in te zetten voor het project Wonen op het Water. Doel van dit project is o.a. het ontwikkelen van een nieuwe uitgiftesystematiek van bestaande en nieuwe ligplaatsen. Per einde 2013 is op dit project 136 duizend euro niet besteed. Na een onderbreking van ruim een jaar zijn de besprekingen tussen het bestuur van het WCG en de gemeente hervat. Wij stellen voor de resterende 136 duizend euro voor dit project te behouden	-136
9.	RO/EZ	Programma Cultuur - Deelprogramma Culturele infrastructuur Groninger Museum Bij de nacalculatie revitalisering Groninger Museum op 25 september 2013 heeft uw raad besloten het voordelige resultaat op het Groninger Museum van 196 duizend euro toe te voegen aan de voorziening Onderhoud Groninger Museum.	-196
10.	RO/EZ	Programma divers - Deelprogramma divers Extra Beleid (incidenteel) Ten tijde van de tweede voortgangsrapportage zijn, op basis van de prognose van de uitgaven, de verwachte niet bestede middelen door middel van een begrotingswijziging toegevoegd aan de reserve nieuw beleid. In een tweetal gevallen is de inschatting niet goed geweest en zijn uitgaven toch nog in 2013 terwijl de middelen in de reserve stonden. Deze uitgaven willen we nu alsnog uit de reserve extra beleid c.q. reserve ISV onttrekken. Het gaat hierbij om: - Cofinanciering kennisprojecten 33N - Energiebesparing woningpand 102N Voorgesteld wordt om het tekort van 135 duizend euro te verrekenen met de daarvoor binnen de reserve EB respectievelijk ISV beschikbare en voor dit doel gereserveerde middelen. Verder stellen we voor het voordeel resultaat op het Masterplan Groningen Energieneutraal van 250 duizend euro te behouden	-115

		voor dit doel.	
11.	RO/EZ	<p>Programma Wonen - Deelprogramma Doelgroepen Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (VHV)</p> <p>Het voordelige resultaat op het stimuleringsfonds VHV bedraagt 1.699 duizend euro. Hiervan wordt 605 in lijn met de voorstellen in de Voorjaarsbrief als dekkingsmiddel ingezet. Conform de afspraken over dit resultaat stellen we voor de rest van het voordelige resultaat met de bestemmingsreserve stimuleringsfonds VHV te verrekenen.</p>	-1.093
12.	RO/EZ	<p>Programma Economie en Werkgelegenheid - Deelprogramma Ruimte voor Bedrijvigheid</p> <p>Grondzaken: Mediation Tynaarlo</p> <p>Voorgesteld wordt om het nadeel van 2,5 miljoen euro dat voortvloeit uit de afspraken die met Tynaarlo gemaakt zijn, te onttrekken aan de reserve Grondzaken.</p>	2.500
13.	RO/EZ	<p>Programma Economie en Werkgelegenheid - Deelprogramma Overige Economie en Werkgelegenheid</p> <p>Grondzaken: exploitatielasten Suikerunieterrein</p> <p>We stellen voor het nadeel dat veroorzaakt wordt door de rente en exploitatielasten van het Suikerunieterrein te onttrekken aan de reserve Grondzaken.</p>	1.730
14.	RO/EZ	<p>Programma divers - Deelprogramma divers</p> <p>Grondzaken</p> <p>Voorgesteld wordt de volgende resultaten te verrekenen met de reserve grondzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grondzaken V 757 duizend euro • Motie erfpacht N 183 duizend euro • Afwaardering gronden N 1.385 duizend euro 	811
15.	SB	<p>Programma Onderhoud en beheer openbare ruimte - Deelprogramma Afvalinzameling en verwerking</p> <p>Inzamelen en verwerken huishoudelijk afval</p> <p>Het resultaat op het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval is een bijzonder resultaat. Tegenover de gemaakte kosten staat een heffing van de burger. Wij stellen voor het positieve resultaat toe te voegen aan de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing. De omvang van deze egaliseringsreserve wordt betrokken bij het vaststellen van de tarieven afvalstoffenheffing voor de komende jaren.</p>	-277
16.	SB	<p>Programma Onderhoud en Beheer - Deelprogramma Kwaliteit leefomgeving</p> <p>Riolering</p> <p>Er is sprake van een negatief resultaat van 250 duizend euro. Riolering kent een gesloten financieringssysteem. Afspraak is dat resultaten op riolering worden verrekend met de bestemmingsreserve Riolering.</p>	250
17.	SB	<p>Programma Onderhoud en Beheer - Deelprogramma Kwaliteit leefomgeving</p> <p>Begraven</p> <p>We stellen voor het voordelig resultaat van de kostendekkende exploitatie begraven toe te voegen aan de reserve afkoopsommen begraven.</p>	-26
18.	BD	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad</p> <p>Renteverval Enexis</p>	-394

		In de primitieve begroting is een compensatie opgenomen voor het renteververschil tussen het renteomslagpercentage (ROP) en de rentevergoeding over de componenten uit de verkoop van Enexis die aan de reserve RSP zijn toegevoegd. Ten onrechte is er via een begrotingswijziging nogmaals een compensatiebedrag aan de reserve RSP onttrokken. Het saldo van de reserve RSP is hierdoor ten onrechte voor 394 duizend euro belast waardoor er een administratief voordeel ontstaat dat met deze toevoeging gecorrigeerd wordt.	
19.	SB	<p>Programma Onderhoud en Beheer - Deelprogramma Kwaliteit leefomgeving ZOAB</p> <p>We stellen voor de meerkosten voor het onderhoud aan wegen met geluidreducerend asfalt te verrekenen met de bestemmingsreserve "geluidreducerend asfalt".</p>	75
20.	SB	<p>Programma Onderhoud en beheer openbare ruimte - Deelprogramma Kwaliteit van de leefomgeving Stadstoezicht</p> <p>Bij de vorming van Stadstoezicht heeft uw raad besloten een reserve in te stellen van 285 duizend euro om de aanloopverliezen voor 2012 en 2013 te kunnen opvangen. In 2012 is een nadeel van 133 duizend euro verrekend met deze reserve. Wij stellen voor het restant van de reserve (152 duizend euro) te gebruiken ter dekking van het nadeel op Stadstoezicht in 2013.</p>	152
21.	Concern	<p>Programma divers - Deelprogramma divers DVO Ten Boer</p> <p>De onderverdeling van dit resultaat per dienst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DIA 18 N • SB 2 N • HVD - • OCSW 30 V • RO/EZ 29 V • SOZAWE 4 V <p>We stellen voor het voordeel van 43 duizend euro conform de richtlijnen te verrekenen met de daarvoor bestemde reserve.</p>	-43
22.	OCSW	<p>Programma Welzijn, gezondheid en zorg - Deelprogramma Sociale samenhang en participatie Onttrekking aan reserve DOK-Markplaats</p> <p>Wij hebben in 2013 de verbouw van Het Dok naar Marktplaats voltooid. Op 29 mei 2013 heeft uw raad de nacalculatie van dit project vastgesteld. Uw raad heeft hierbij besloten de lagere investeringslasten voor 241 duizend euro ten gunste van ISV-middelen en 70 duizend euro ten gunste van de algemene egaliseringsreserve te laten komen. De toevoeging aan de ISV middelen is conform uw raadsbesluit al uitgevoerd waardoor er een administratief nadeel ontstaat dat vervolgens onttrokken moet worden uit de bestemmingsreserve DOK-Marktplaats.</p>	241
23.	Concern	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Afwaardering vanuit project RegioTram</p> <p>De financiële afwikkeling van het project Regiotram beslaat een aantal jaren. Dit heeft te maken met het feit dat een deel van de dekkingsmiddelen pas in 2015 en 2016 beschikbaar zouden komen. Voor de financiële afwikkeling zijn middelen die wel al vrijgevallen zijn bij de Begroting 2013 geormerkt aan de AER toegevoegd. Nu we in deze rekening een deel van de gemaakte</p>	2.418

- kosten afwikkelen, komen de kosten waar we reeds rekening mee gehouden hebben, ten laste van deze gereserveerde middelen.
24. BD Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Opkomstbevordering verkiezingen -7
 Om de opkomst tijdens de gemeenteraadsverkiezingen te bevorderen worden enkele maatregelen georganiseerd, zoals een lijsttrekkersdebat en een stemwijzer. Ook komt er een speciaal project voor jongeren en is er een uitslagenavond. Kosten hiervoor worden op maximaal 15 duizend euro geschat. Wij stellen voor om het voordeel op het budget voor bestuurlijke vernieuwing van 7 duizend euro hiervoor aan te wenden.
25. BD Programma Economie en Werkgelegenheid - Deelprogramma Groningen Kennisstad -47
 RUG 400 jaar / lustrum RUG & City of Talent
 Uw raad heeft voor de uitvoering van het Akkoord van Groningen in 2013 een bedrag van 400 duizend euro beschikbaar gesteld. Daarnaast leveren de kennisinstellingen (RUG, UMCG en Hanzehogeschool Groningen) ieder een bedrag van 75 duizend euro aan de campagne City of Talent en een bedrag van 10 duizend euro aan het projectbureau. In totaal was er voor de uitvoering van het Akkoord van Groningen dus een bedrag van 655 duizend beschikbaar. Van de gemeentelijke middelen resteert 47 duizend euro.
- In 2014 viert de RUG het 400 jarig bestaan waar wij als gemeente 100 duizend euro als subsidie aan bijdragen. Hiervan wordt 40 duizend euro gedekt uit het gemeentelijk deel van het Akkoordbudget.
- Daarnaast stellen wij voor om de resterende 7 duizend euro te bestemmen voor de uitvoering van de Kenniscampagne City of Talent 2014. In 2014 is er door een gemeentelijke bezuiniging van 100 duizend euro op de campagne minder geld beschikbaar. Het resterende bedrag uit 2013 is voor 56 procent afkomstig van de kennisinstellingen en is noodzakelijk om de begroting in 2014 sluitend te krijgen.
26. OCSW Programma Welzijn, gezondheid en zorg - Deelprogramma Sociale samenhang en participatie -70
 Beschermd Wonen
 In de Decembercirculaire 2013 is geld beschikbaar gesteld voor de overkomst van het beschermd wonen. Deze middelen worden in 2014 gebruikt om de overkomst zo soepel mogelijk te kunnen laten verlopen.
27. SOZawe Programma Welzijn, gezondheid en zorg - Deelprogramma Integratie en emancipatie -215
 Uitvoeringskosten handhaving inburgering 2014
 In de Decembercirculaire 2013 is eenmalig, middels een decentralisatie uitkering van macro 20 miljoen euro beschikbaar gesteld aan gemeenten voor de handhaving van alle inburgeringsplichtigen die een inburgeringstraject volgen dat niet wordt betaald door de gemeenten. Die inburgeraars moeten nog aan hun inburgeringsplicht voldoen en daarbij hun inburgeringstraject zelf betalen. Op grond van de Wet inburgering is en blijft de gemeente echter verantwoordelijk voor de handhaving van die plicht. Hiervoor krijgt iedere gemeente een eenmalig bedrag van ruim 390 euro per

- inburgeringsplichtige per peildatum 1 oktober 2013. In Groningen gaat het om een groep van 552 inburgeringsplichtigen. Op grond daarvan krijgt de gemeente Groningen nu een incidenteel budget van 215 duizend euro dat in 2014 en verder gebruikt zal worden om deze inburgeringsplichtigen te gaan monitoren en aan te manen als zij niet voldoen aan de in de wet gestelde eisen. Ook kunnen boetes worden opgelegd aan degenen die de aanmaningen negeren.
28. SOZawe Programma Werk en Inkomen - Deelprogramma Werk Voorbereidingskosten centrumgemeente voor aanvragen ESF projecten -100
 In de Decembercirculaire 2013 is geld beschikbaar gesteld aan gemeenten voor de voorbereidingskosten voor het ESF-programma 2014-2020. In de nieuwe ESF-programmaperiode 2014-2020 treden centrumgemeenten namens de arbeidsmarktregio's op als aanvrager van ESF-projecten. Groningen is zo'n centrumgemeente. De centrumgemeente draagt namens de arbeidsmarktregio de eindverantwoordelijkheid voor het project. De coördinerende rol brengt opstart- en voorbereidingskosten met zich mee. Hiervoor is in 2013 nog 100 duizend euro per centrumgemeente beschikbaar gesteld.
29. RO/EZ Programma divers - Deelprogramma divers Niet bestede ISV middelen 2013 -722
 Het totale resultaat is 722 duizend euro voordelig (zie bijlage 8 in de Gemeenterekening 2013). We stellen voor de middelen voor de oorspronkelijke doelen te behouden en hiertoe de nog niet bestede middelen voor lopende projecten toe te voegen aan de exploitatie 2014 (926 duizend euro) en een deel te onttrekken aan de reserve ISV (203 duizend euro).
30. BD Programma Veiligheid - Deelprogramma: Integriteit en Veiligheid -57
 Veiligheidshuis Groningen
 Het Veiligheidshuis Groningen is een ketensamenwerkingsverband tussen het Openbaar Ministerie, diverse instanties en de 23 Groninger gemeenten voor een persoonsgerichte aanpak voor complexe of hardnekkig onveilige situaties. Het wordt gedekt vanuit rijksmiddelen (40%) en gemeentelijke bijdragen (60%). Daarnaast brengen samenwerkingspartners formatie in als hun ketenbijdrage.
 Vanaf 2013 ontvangt de gemeente Groningen als centrumgemeente de rijksbijdrage. Omdat de gemeente Groningen de financiële administratie uitvoert voor het Veiligheidshuis wordt een resultaat ook bij de gemeente Groningen zichtbaar. In 2013 is er een onderuitputting van 57 duizend euro. Voorgesteld wordt om het overschot uit 2013 in 2014 o.a. te gebruiken voor trainingen over omgaan met gegevensdeling, privacy-proof maken ICT en formatie informatiemakelaars/procesregisseurs.
31. DIA Programma Stadhuis en Stadler - Deelprogramma Publieke Dienstverlening -51
 Uitloop ondersteuning Plaatsing Advies Commissie (PAC)
 Voor de reorganisaties binnen de gemeente Groningen is er een vaste plaatsingsadviescommissie (PAC) en toetsingscommissie (TC) ingesteld. Deze PAC en TC brengen advies uit over de

- plaatsingen van de betrokken medewerkers in de nieuwe organisatie. Het plaatsingsproces van de PAC liep nog door in januari 2014. In maart 2014 is de TC nog aan bod en is de verwachting dat het definitieve plaatsingsbesluit in april/mei 2014 kan worden afgerond. Daarom lopen de kosten voor de secretariële ondersteuning en presentiegelden door in 2014. Voorgesteld wordt om de geraamde kosten voor ondersteuning ad 51 duizend euro toe te voegen aan de exploitatie.
32. OCSW Programma Integraal Jeugdbeleid - Deelprogramma Talentontwikkeling
Nieuwe Impuls Vensterschool
Op basis van twee collegebesluiten, namelijk 'Ambitiedocument Vensterschool' en 'de Venstersamenwerking' heeft het college besloten de middelen voor de Vensterscholen in te zetten in het kader van de Nieuwe impuls Vensterscholen. De raad is hierover geïnformeerd in het najaar van 2013.
- De plannen voor de Vensterscholen die in 2014 worden ingediend (in januari 2014 zijn al diverse plannen ingeleverd) beslaan naast het schooljaar 2014/2015 ook het lopende schooljaar 2013/2014. Dat betekent dat in 2014 incidenteel voor twee schooljaren budget benodigd is. In afwachting van deze plannen is vrijwel geen geld besteed in de tweede helft van 2013 (begin schooljaar 2013/2014). Per saldo geeft dat een vrijval van afgerond 100 duizend euro in 2013.
- Om voldoende budget beschikbaar te hebben om de aanvragen voor twee schooljaren te kunnen honoreren stellen we daarom voor incidenteel 100 duizend euro ten gunste van de exploitatie 2014 te bestemmen.
- Voor 2015 (en verder) geldt dan dat het jaarbudget beschikbaar is voor aanvragen voor het schooljaar 2015/2016 (en verder).
33. OCSW Programma Cultuur - Deelprogramma Culturele Infrastructuur
Onderhoud MartiniPlaza
Uw raad is geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek naar de staat van onderhoud van het gebouw en de installaties van MartiniPlaza en de meerjarenexploitatie. Uit de doorlichting blijkt dat MartiniPlaza niet zelfstandig het noodzakelijke achterstallige onderhoud kan bekostigen. Wij stellen voor de kosten van dit noodzakelijke onderhoud van 6,6 miljoen euro ter beschikking te stellen.
- Daarnaast stellen we u voor om voor een locatiestudie naar de toekomstmogelijkheden van MartiniPlaza en de Oosterpoort/Stadsschouwburg 150 duizend euro te bestemmen.
34. SB Programma Onderhoud en Beheer - Deelprogramma Kwaliteit leefomgeving
Stormschade
In oktober 2013 heeft een zware storm de nodige schade aan bomen veroorzaakt. Om de meest urgente herplanting te kunnen doen is 600 duizend euro nodig
35. HVD Programma Welzijn, gezondheid en zorg – Deelprogramma Sociale samenhang en participatie
Flexibel WMO-budget Sociale teams
We zijn in 2013 gestart met het experiment Sociale teams in de wijken Beijum en de Hoogte/Indische Buurt. Wij hebben u per brief eind 2013 geïnformeerd over de stand van zaken en de inhoudelijke agenda voor de sociale teams in 2014. Onze ambitie

is, zoals verwoord in het beleidsplan Vernieuwing Sociaal domein, om in 2014 het aantal sociale teams uit te breiden van twee naar zes en uiteindelijk een stedelijke dekking van de gebiedsgebonden aanpak te realiseren. Voor het voortzetten en uitbreiden van de sociale teams naar zes teams, is circa 169 duizend euro nodig in 2014.

36.	OCSW -
HVD	<p>Programma Welzijn, gezondheid en zorg - Deelprogramma Sociale samenhang en participatie
Flexibel WMO-budget MPG De Ploeg</p> <p>In de begroting Vernieuwing Sociaal Domein 2014 is voorzien in een dekking van de kosten MPG De Ploeg tot 1 juli 2014. Voor de maanden juli t/m december 2014 is nogmaals 110 duizend euro nodig om de activiteiten voort te zetten. Op dit moment, mede gezien de ontwikkelingen op het sociale domein en een adequate positionering en verbinding met de sociale teams en de integratie in de gebiedsgebonden aanpak, die we in 2014 gaan realiseren, achten wij het van belang om na 1 juli 2014 de multi-problem aanpak van De Ploeg te continueren.</p>	-110
37.	OCSW	<p>Paragraaf Vernieuwing Sociaal Domein
Invoeringsbudgetten decentralisatie AWBZ en Jeugdzorg</p> <p>Het Rijk stelt incidentele budgetten beschikbaar ter voorbereiding op de decentralisaties van de Jeugdzorg en AWBZ naar de gemeenten, die per 1 januari 2015 plaatsvinden. De gemeente Groningen heeft ter voorbereiding van deze decentralisaties een programmaorganisatie Vernieuwing Sociaal Domein ingericht.</p> <p>De invoeringsbudgetten worden besteed aan: onderzoek naar cijfers en aantallen, voorbereidende beleidswerkzaamheden, pilots en experimenten, samenwerking met andere gemeenten in de provincie, workshops en opleidingen en de inhuur van externe expertise. De inzet van de eigen formatie wordt in eerste instantie niet gecompenseerd uit deze budgetten. Om ons optimaal te kunnen voorbereiden op de decentralisaties, een omvangrijke operatie, waarvoor (nog) veel inspanning nodig is, stellen we voor de restantmiddelen uit 2013 voor hetzelfde doel in te zetten.</p>	-368
38.	OCSW	<p>Programma Cultuur
Onderhoud Stadsschouwburg</p> <p>De Stadsschouwburg heeft te kampen met achterstallig onderhoud. In onze brief van 16 januari 2014 hebben wij u hierover geïnformeerd. Om dit op te lossen is een bedrag van 1,2 miljoen euro incidenteel nodig. De noodzaak om het onderhoud van dit monument aan te pakken is acuut. Dekking hiervoor is binnen de begroting 2014 niet regulier beschikbaar. Om eind 2014 de aanbesteding te kunnen afronden en een start met de werkzaamheden te kunnen maken, moeten we medio 2014 de aanbestedingsprocedure starten.</p>	-1.200
39.	RO/EZ	Plankosten Stationsgebied Per brief van 7 februari 2014 aan uw raad en met het voorstel aan uw raad van 23 april 2014 hebben wij u geïnformeerd over de voortgang van de plannen voor het Stationsgebied en de ontwikkeling van de daarmee gemoeide kosten. De beschikbare middelen voor plankosten zijn toereikend tot het vierde kwartaal van 2014. In het voorstel aan uw raad is aangegeven dat de dekking van de kosten voor het laatste kwartaal 2014 en de verwachte kosten voor 2015-2017 wordt betrokken bij de rekening 2013 en de begroting 2015. Het bestemmingsvoorstel	-500

betreft het deel van de plankosten voor het laatste kwartaal 2014 en de middelen die nodig zijn voor de plannen voor een fietstunnel (afhankelijk van het besluit van uw raad).

40.	BD	BoSS Voor bedrijfsvoering en organisatieontwikkelingstrajecten is binnen het programma Bedrijfsvoering/ Organiseatieontwikkeling en Stad en Stadhuis (BoSS) structureel budget beschikbaar. Tijdens de transitiefase van het SSC is dit budget onvoldoende om alle noodzakelijke ontwikkeling te kunnen bekostigen. Dit bestemmingsvoorstel bestaat uit drie onderdelen: - Bij het ontvlechten van de budgetten voor bedrijfsvoering komen knelpunten naar voren. Om deze in 2014 niet tot tekorten voor het SSC te laten leiden, is een incidentele bijdrage van 500 duizend euro nodig. - Na de implementatie van DaFinci willen we de benodigde efficiëntie ten aanzien van de financiële administratie en de informatievoorziening aan zowel de organisatie als uw raad verder verbeteren. Daartoe zetten we het project "DaFinci 2.0" op. Voor dit project is 400 duizend euro nodig. - Voor de inrichting van de Vernieuwing Sociaal Domein zijn vanuit het Rijk nauwelijks implementatiemiddelen toegekend. Deze implementatie vraagt echter ook de nodige capaciteit vanuit het SSC. Inschatting is dat de kosten voor projectleiding vanuit het SSC 200 duizend euro zullen bedragen.	-1.100
41.	RO/EZ	Parkeerplannen oude wijken Op 27 januari 2010 heeft uw raad de Parkeernota "Parkeren in de stad, duurzaam bereikbaar!" vastgesteld. Op 23 november 2011 hebben wij uw raad geïnformeerd over de projectofferte Invoeren Betaald Parkeren. In juli 2013 hebben wij u ingelicht over het tijdelijke uitstel van de parkeerplannen Oude Wijken vanwege ontbrekende dekking. In het gebied hebben bewoners te maken met een hoge parkeerdruk door forenzen parkeren. In het meerjarenprogramma verkeer en vervoer 2014-2017 is dit knelpunt ook toegelicht. Daarom wordt voorgesteld 50 duizend euro beschikbaar te stellen om samen met de betreffende wijken over maatregelen in gesprek te gaan. Uitgangspunt is dat de uitvoering van de maatregelen kostendekkend wordt gerealiseerd.	-50
42.	RO/EZ	Plankosten tunnel Paterswoldseweg In het kader van de Extra Spoorlijn Groningen Leeuwarden (ESGL) wordt de Paterswoldseweg voorzien van een tunnel voor auto's en langzaam verkeer. Om de gemeentelijke belangen te borgen worden interne plankosten gemaakt. In 2014 zal besluitvorming plaatsvinden. De plankosten 2014 voor de tunnel Paterswoldseweg zijn geraamd op 250 duizend euro. In de begroting 2013 is vanuit middelen extra beleid een bedrag beschikbaar gesteld voor interne plankosten. In 2013 is een krediet van 100 duizend euro beschikbaar gesteld voor overwegen spoor en toegevoegd aan het project HOV-as. Van dit bedrag resteert op 1 januari 2014 nog de helft. In 2015 komt nog een bedrag van 100 duizend euro beschikbaar voor interne plankosten. Deze kosten worden nu voorgefinancierd uit de HOV-as. Voor 2014 resteert daarmee	-100

een knelpunt van 100 duizend euro.

43.	Concern	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Aanvulling weerstandsvermogen tot 0,80 We stellen voor ten laste van het positieve saldo het weerstandsvermogen tot 0,80 aan te vullen zoals we met uw raad bij de Gemeentebegroting 2014 hebben afgesproken.</p>	-1.756
44.	Concern	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Verdere versterking weerstandsvermogen We stellen voor het resterende positieve saldo van de jaarrekening 2013 na het honoreren van de bestemmingsvoorstellen voor de helft te gebruiken voor de verdere versterking van het weerstandsvermogen. Hiervoor ligt de afspraak met uw raad ten grondslag om na het bereiken van de ratio 0,80 voor het weerstandsvermogen, meevallers voor de helft ingezet worden voor een verdere versterking van het weerstandsvermogen en voor de helft om het Cofinancieringsfonds te voeden.</p>	-1.219
45.	Concern	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Bestemming positief saldo Rekening 2013 na bestemming We stellen voor het resterende positieve saldo van de jaarrekening 2013 na het honoreren van de bestemmingsvoorstellen voor de helft te gebruiken voor de voeding van het Cofinancieringsfonds dat bij de Gemeentebegroting 2014 is gevormd. Hiervoor ligt de afspraak met uw raad ten grondslag om na het bereiken van de ratio 0,80 voor het weerstandsvermogen, meevallers voor de helft ingezet worden voor een verdere versterking van het weerstandsvermogen en voor de helft om het Cofinancieringsfonds te voeden.</p>	-1.219

Bijlage 2

2. Overzicht en toelichting voorstellen bestemming reserves Extra Beleid en wijzigingen in de reserves

Het geld dat in de begroting 2013 (en voorgaande jaren) is bestemd voor extra beleid is in 2013 nog niet allemaal besteed. Dit niet-bestede geld rekenen we niet bij het resultaat 2013, omdat afgesproken is dat extra beleidsgeld twee jaar beschikbaar blijft voor het gestelde doel. Conform die afspraak willen we nu een deel van het nog niet besteed extra beleidsgeld 2013 opnieuw bestemmen voor het oorspronkelijke doel. In onderstaand overzicht is te zien om welke posten en bedragen het gaat.

Uit de doorlichting van reserves die wij twee keer per jaar doen blijkt dat middelen uit reserves kunnen vrijvallen ten gunste van de algemene egaliseringsreserve of dat een andere overboeking noodzakelijk is.

Reserves Extra beleid BD, OCSW, ROEZ en SOZAWE

	Dienst	Reserveposten extra beleid	In REB
46	BD	Organisatieontwikkeling/frictiekosten	450
47	BD	Bestuurlijke dienstverlening	205
48	OCSW	Cultuurnota	2
49	OCSW	Bezoekerscentrum Beijum	80
50	RO/EZ	Cofinanciering Kennisprojecten	519
51	RO/EZ	Duurzame ontwikkeling / ambitie energieneutraal 2025	1.000
*	RO/EZ	0-Db norm	417
51	RO/EZ	Duurzaamheid	87
52	SOZAWE	Computers voor de minima	132
		Totaal Extra Beleid in reserve	2.892

* Dit bedrag is al in de begroting 2014 ingezet. Hiervoor wordt dus geen nieuw voorstel gedaan.

Overige mutaties in Reserves

	Dienst	Reserveposten	Bedrag
53	BD	Reserve BCF, overheveling saldo en opheffing	266
54	BD	Correctie reserve Ten Boer	26
55	DIA	Reserve WGA	30
56	DIA	Reserve Huisvesting	48
57	OCSW	Reserve DOK-Markplaats	70
		Overige reservemutaties	440

TOELICHTING

46.	BD	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad
Organisatieontwikkeling (Reserve Extra Beleid - REB)
Het project Organisatieontwikkeling loopt langer door dan
oorspronkelijk was gepland. Doordat de jaarlijkse
exploitatiebudgetten, verkregen uit extra beleid, eerst worden
aangewend hoefden de middelen die in 2011 aan de reserve
toegevoegd zijn (450 duizend euro) nog niet te worden
verbruikt. Door vertraging van het project is dit op een later
moment nodig.</p>	450
47.	BD	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad
Bestuurlijke dienstverlening(REB)
Het project Organisatieontwikkeling en daarmee ook het project
Bestuurlijke dienstverlening loopt langer door dan
oorspronkelijk was gepland. Doordat de jaarlijkse
exploitatiebudgetten, verkregen uit extra beleid, eerst worden
aangewend hoefden de middelen die in 2012 aan de reserve
toegevoegd zijn (400 duizend euro) nog niet volledig gebruikt te
worden. Er zit nog 205 duizend euro in de reserve. Door
vertraging van het project is dit op een later moment nodig.</p>	205
48.	OCSW	<p>Programma Cultuur - Deelprogramma Diversen
Nieuw beleid Cultuurnota (REB)
Tijdens de cultuurnota 2009-2012 wordt dit nieuwe beleid in 4
jaarlijkse termijnen van 125 duizend euro ingezet, conform
raadsbesluit Cultuurnota 2009-2012. In 2012 is de laatste termijn
onttrokken. In 2014 kan deze reserve worden opgeheven.</p>	2
49.	OCSW	<p>Programma Jeugd en Onderwijs - Deelprogramma Integraal
Jeugdbeleid
Bezoekerscentrum Beijum (REB)
De boerderij in Beijum is in 2008 herbouwd door de
Huismeesters en in april 2009 opgeleverd. Een van de activiteiten
die vanuit de herbouwde boerderij plaats vindt, is het
bezoekerscentrum Beijum. Anders dan voorheen vindt er een
bundeling van de activiteiten plaats van het bezoekerscentrum. De
nieuw gevormde organisatie NDE (Natuur- en Duurzaamheid
Educatie) is in het voorhuis van het bezoekerscentrum gehuisvest.
Het extra beleid is voor tien jaar ter beschikking gesteld voor de
exploitatie van het bezoekerscentrum en is ook als zodanig
meegenomen in de begroting van het NDE zoals deze is
vastgesteld door uw raad in de Kadernota 'Groeien en Bloeien'.</p>	80
50.	RO/EZ	<p>Programma Economie & Werkgelegenheid – Deelprogramma
Groningen Kennisstad
Cofinanciering kennisprojecten (REB)
Bij de vaststelling van de Gemeentebegroting 2011 heeft uw raad
besloten een fonds van 1 miljoen euro in het leven te roepen voor
de cofinanciering van kennisprojecten. Ultimo 2013 zijn de
middelen uit het fonds voor kennisprojecten geheel verplicht door
subsidietoekenningen. Uitbetalingen zullen in de komende tijd
plaatsvinden op basis van voortgangsrapportages over de
projecten. Uw raad heeft op 24 januari 2014 een brief ontvangen
over de projecten waaraan het cofinancieringsfonds is besteed.</p>	519
51.	RO/EZ	<p>Programma divers - Deelprogramma divers
Duurzame ontwikkeling / energieneutraal (REB)
Bij de Voorjaarsbrief 2013 is voorgesteld 677 duizend euro van</p>	323+87

de 1 miljoen euro die in de reserve extra beleid zit, te gebruiken als dekkingsmiddel. We stellen voor de resterende 323 duizend euro beschikbaar te houden voor het oorspronkelijke doel.

Daarnaast is er vanuit een eerdere jaarschijf nog 87 duizend euro beschikbaar (bij Gemeenterekening 2012 overgeheveld van v/h MD naar RO/EZ). We stellen voor ook deze middelen voor het project Duurzame ontwikkeling/energieneutraal beschikbaar te houden.

52.	SOZawe	Programma Werk en Inkomen - Deelprogramma Inkomen Computers voor de minima (REB) In de reserve kinderfonds en armoede zit ultimo 2013 nog 132 duizend euro vanuit de regeling Pc's voor minimagezinnen. De PC minima regeling is medio 2013 gestopt. Het saldo in de reserve is nodig om de verplichtingen voor internet aansluitingen voor minima aan wie een PC is verstrekt te voldoen. Deze verplichting loopt door tot medio 2017.	132
53.	BD	Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Reserve BCF, overheveling saldo en opheffing Bij de invoering van het BTW compensatiefonds (BCF) hebben we een reserve ingesteld ter dekking van eventuele tekorten. Met ingang van de begroting 2013 is, op basis van de BCF geldstromen, de bijdrage uit het meerjarenbeeld komen te vervallen en is bij de voorjaarsbrief 2014 voorgesteld 2 miljoen euro uit de reserve BCF over te hevelen naar de AER. We stellen nu voor het restant van 266 duizend euro ook over te hevelen naar de AER en de reserve BCF op te heffen. Hiermee wordt het BCF gelijk behandeld als de andere belastinggebieden (zoals btw en loonheffing) en is een specifieke reserve niet meer aan de orde.	266
54.	BD	Programma divers - Deelprogramma divers Afroming reserve Ten Boer Bij de vaststelling van de jaarrekening 2009 heeft uw raad besloten de reserve Ten Boer in te stellen. Voor- en nadelen in de samenwerking met Ten Boer worden per dienst met deze reserve verrekend. In 2013 heeft uw raad de maximale hoogte van deze reserve op 30 duizend euro vastgesteld. Het meerdere zal per 3 jaar worden afgeroomd en worden uitgekeerd volgens de verdeelsleutel 2/3 voor gemeente Ten Boer en 1/3 voor gemeente Groningen. In hetzelfde besluit is bepaald dat de eerste afroming 78 duizend zal bedragen. In 2013 is al 52 duizend euro aan de reserve onttrokken en aan de gemeente Ten Boer uitgekeerd. De verwerking van de vrijval van het deel voor Groningen (26 duizend euro) dient volgens raadsbesluit bij de jaarrekening 2013 plaats te vinden.	26
55.	DIA	Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Reserve WGA Uw raad heeft het maximum van de bestemmingsreserve WGA bepaald op 1 miljoen euro. Per 31 december 2012 bedraagt de reserve 1,03 miljoen euro. We stellen voor om 30 duizend euro uit de reserve WGA over te hevelen naar de AER.	30
56.	DIA	Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad Reserve Huisvesting Voor de afronding van de revitalisering van de Prefectenhof is voor een aantal uitgaven een onttrekking gedaan aan de reserve van 36 duizend euro. Het project revitalisering van de	48

Prefectenhof is afgerond en de bestemmingsreserve kan worden opgeheven waarmee het restant van 48 duizend euro vrij kan vallen.

57. OCSW

Programma Welzijn, gezondheid en zorg - Deelprogramma
Sociale samenhang en participatie

Vrijval Bestemmingreserve Marktplaats

We hebben in 2011 de verbouw van Marktplaats afgerond en de nacalculatie is op 29 mei 2013 door uw raad vastgesteld. Het project heeft 311 duizend euro minder gekost dan was begroot. Uw raad heeft besloten bij de jaarrekening 2013 vanuit de reserve DOK-Marktplaats 70 duizend euro ten gunste van de AER te laten vrijvallen.

70

Bijlage 3

3. Overzicht en toelichting nieuw in te stellen en op te heffen reserves en voorzieningen.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

1. Reserves, nieuw in te stellen
2. Reserves, op te heffen
3. Voorzieningen, ingesteld in 2013

1. Reserves nieuw in te stellen

Dienst	Nieuwe Reserve	REDEN
Concern	Bestemmingsreserve Cofinancieringsfonds	Bij de Begroting 2014 heeft uw raad besloten om een Cofinancieringsfonds te vormen. Een aantal gelabelde budgetten op het gebied van veiligheid, duurzaamheid en economie vormen nu samen het fonds. Bij deze rekening stellen we uw raad voor om middelen toe te voegen aan het Cofinancieringsfonds. We willen deze middelen aan een bestemmingsreserve toevoegen..

2. Reserves, op te heffen

Dienst	Op te heffen reserves	Reden
BD	Egalisatiereserve BTW compensatiefonds	Met ingang van de begroting 2013 is, op basis van de BCF geldstromen, de bijdrage uit het meerjarenbeeld komen te vervallen en is bij de voorjaarsbrief 2014 voorgesteld 2 miljoen euro uit de reserve BCF over te hevelen naar de Algemene Egalisatie Reserve (AER). Via bestemmingsvoorstel is verzocht om ook het restant van 266 duizend euro over te hevelen naar de AER.
DIA	Bestemmingsreserve huisvesting	Het project Revitalisatie Prefecten Hof is afgerond. Via bestemmingsvoorstel is verzocht het resterende saldo van 48 duizend euro over te hevelen naar de AER.
SB	Reserve Wegafarm	In 2008 is een reserve ingesteld voor de subsidiëring van de geitenboerderij Wegafarm. Er is 90 duizend euro in de reserve gestort voor deze subsidieverstrekking. In 2013 is het laatste deel van de subsidie betaald en is de reserve uitgeput.
OCSW	Vensterschool Hoogkerk	Dit was een beklemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.
OCSW	Vensterschool Vinkhuizen	Dit was een beklemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.
OCSW	Huisvesting Semmelweisstraat	Dit was een beklemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.
OCSW	Wijkpost t.b.v. Vensterschool Koorenspoor	Dit was een beklemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.
OCSW	Nieuwbouw Paddepoel NDE	Dit was een beklemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.
OCSW	Herbouw technasium Werkmancollege	Dit was een beklemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.

OCSW	Sport op Orde: herstructurering sportparken	Dit was een bekleemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.
OCSW	Sport op Orde: kunstgras stadspark Velocitas	Dit was een bekleemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.
OCSW	Sport op Orde: nieuwbouw sporthal Lewenburg	Dit was een bekleemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.
OCSW	Marktplaats Lewenburg	Dit was een bekleemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.
OCSW	Verbouw vensterschool Hoogkerk	Dit was een bekleemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.
OCSW	Sport op Orde: pieken en dalen	Dit was een bekleemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.

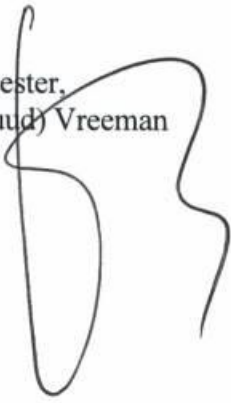
3. Voorzieningen, ingesteld in 2013

Dienst	Ingestelde voorzieningen	Doel
BD	Individueel Loopbaanbudget	Deze voorziening is bedoeld ter afdekking van het recht dat ambtenaren met ingang van 2013 hebben op een Individueel Loopbaanbudget (ILB) van 500 euro per jaar voor de jaren 2013 t/m 2015. Het recht op het bedrag uit 2013 kan ook in 2014 en 2015 uitgeoefend worden.
BD	Reorganisatie	Het gevolg van de vorming van het SSC is dat niet iedere medewerker kan worden geplaatst. Voor de kosten van boventaligheid is een reorganisatievoorziening ingesteld.
BD	Naheffing Ipads	Vanaf 2011 heeft de gemeente Groningen tablets in gebruik. Het gebruik hiervan is fiscaal belast. Tot nu toe is nog geen belasting hierover afgedragen. Deze voorziening dient ter afdekking van een eventuele naheffing.
BD	Voorziening Leegstand Gebouwen	Met de reorganisatie zijn de Waagstraat en Eendrachtskade leeg komen te staan terwijl de huurcontracten voor deze panden nog doorlopen tot 2015 respectievelijk 2014. Boekhoudregels schrijven voor dat de waarde van deze doorlopende contracten in een voorziening worden gedoteerd.
HVD	Voorziening Wmo collectief vervoer	Opvangen van mogelijk extra kosten bij de uitvoering van het lopend vervoercontract Wmo dat per 1-1-2013 is ingegaan.

OCSW	Onderhoud voormalig onderwijs gebouwen	Onderhoud dat ten doel heeft de voormalig onderwijsgebouwen in goede staat te houden voor andere bestemmingen
OCSW	Pensioen voormalig medewerker WMOO, nu O2G2	Het financieel afdekken van een risico in verband met de éénmalige kosten van een pensioenvoorziening van een voormalig medewerker WMOO nu O2G2.
RO/EZ	Onderhoud Parkeergarages	De voorziening heeft als doel het opvangen van schommelingen in de kosten van het planmatig onderhoud van het parkeerbedrijf.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

